

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINY KRZĘCIN
NA LATA 2022-2025**

Krzęcin, 2022

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Podstawy prawne.....	5
Rozdział I – Diagnoza	6
Wstęp	6
Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców	6
Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży	17
Diagnoza – badania sprzedawców alkoholu.....	27
Rozpoznanie – ankieta dot. uzależnień behawioralnych	34
Wnioski i rekomendacje”	35
Rozdział II – Założenia i Adresaci Programu	42
Rozdział III – Realizatorzy Programu (posiadane zasoby)	43
Rozdział IV – Cele Programu	44
Rozdział V – Zadania Programu i sposoby ich realizacji.	45
Rozdział VI – Przewidywane rezultaty	50
Rozdział VII – Finansowanie zadań.....	51
Rozdział VIII –Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzęcinie ..	52
Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	52
Zasady wynagradzania Członków Komisji	53
Rozdział IX – Monitoring i ewaluacja	54
Rozdział X – Postanowienia końcowe	55

WPROWADZENIE

Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Dotychczas uchwalane przez gminy programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii), mogą być rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są z kolei uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania

dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W kontekście nowego brzmienia art. 4¹ ust. 2, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia 2021-2025. Jednym z celów operacyjnych jest „Profilaktyka uzależnień” (Cel operacyjny nr 2), do którego przypisano następujące zadania:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Wobec wszystkich wymienionych zadań jako jednego z realizatorów wymieniono jednostki samorządu terytorialnego.

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień. Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących w Gminie Krzęcin i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dot. uzależnień, uchwałami Rady Gminy Krzęcin.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej albo centrum usług społecznych. W przypadku Gminy Krzęcin realizatorem będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu niżej wymienione podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Punkt Konsultacyjny,
4. Placówki oświatowe;
5. Placówki zdrowia;
6. Gminna Biblioteka Publiczna;
7. Gminne Centrum Kultury;
8. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki.

Swoimi działaniami wskazane podmioty są zobowiązane dążyć do zmniejszenia szkód zdrowotnych, społecznych i prawnych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również pozostałymi uzależnieniami.

PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krzęcin na lata 2022-2025:

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm. – szczególnie w zakresie zmian wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2021 r., poz. 2469);
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, ze zm.);
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1956 ze zm.);
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.);
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.);
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057, ze zm.)

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 – Dz. U. z 2021 r., poz. 642);
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 M.P. z 2021 r. poz. 1204).

Inne:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzęcin na lata 2022-2027.

ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA

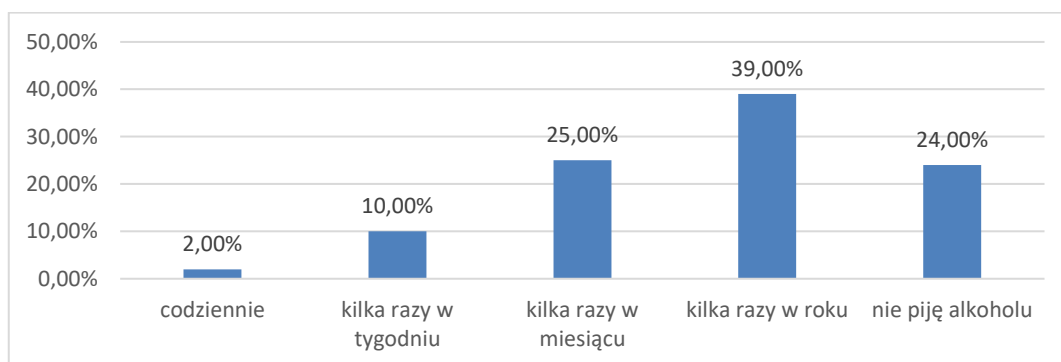
Wstęp

Konkretne działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Krzęcin jest Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy oraz informacje z instytucji, których charakter działalności jest ściśle powiązany z problematyką uzależnień. Dodatkowo, w zakresie rozpoznania problematyki uzależnień behawioralnych, przeprowadzona została ankieta, m.in. wśród pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wskazana Diagnoza została przeprowadzona w 2021 r., a w badaniu łącznie wzięło udział 238 osób (100 dorosłych mieszkańców, 125 uczniów szkół podstawowych i 13 sprzedawców alkoholu). Badanie odnosiło się między innymi do problemów spożywania alkoholu, jak również zażywania narkotyków.

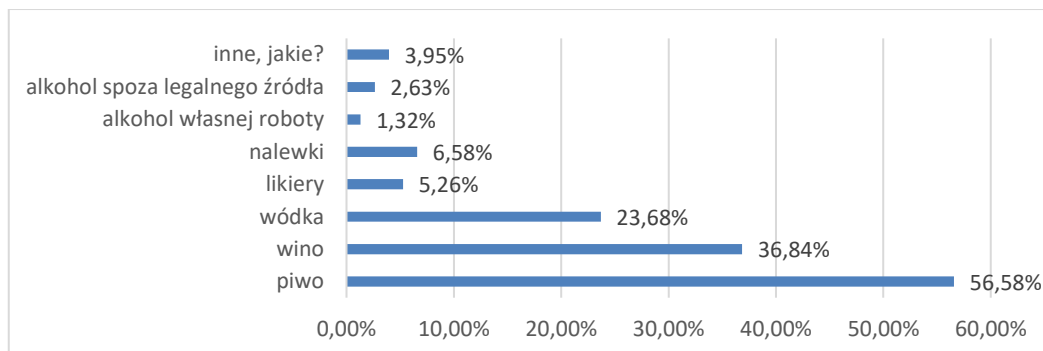
Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców

Na początku badań, ankietowanych poproszono o oszacowanie jak często spożywają alkohol. 2,00% respondentów przyznało, że spożywa alkohol codziennie lub pije kilka razy w tygodniu (10,00%). Kilka razy w miesiącu alkohol spożywa 25,00% osób, a 39,00% kilka razy w roku. Należy zwrócić uwagę, iż 24,00% osób przyznało, że nie pije w ogóle alkoholu. Ukazuje to, iż problem alkoholowy w gminie istnieje lecz w umiarkowanym stopniu.

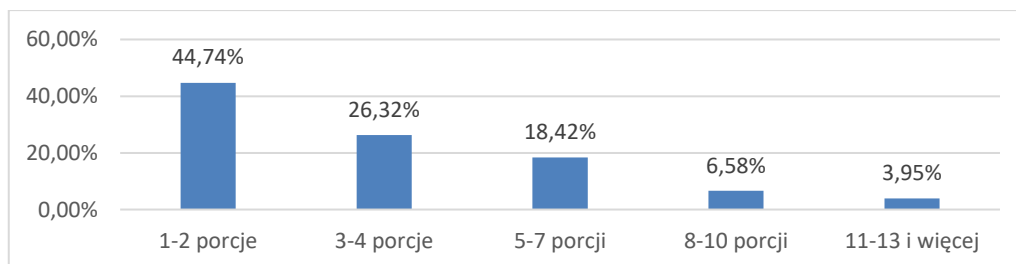
Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Ankietowani, którzy przyznali, iż spożywają alkohol, najczęściej sięgają po: piwo (56,58%), wino (36,84%), wódkę (23,68%), nalewki (6,58%), czy też likiery (5,26%). W odpowiedzi „inne, jakie?” (3,95%) wymieniono whisky.

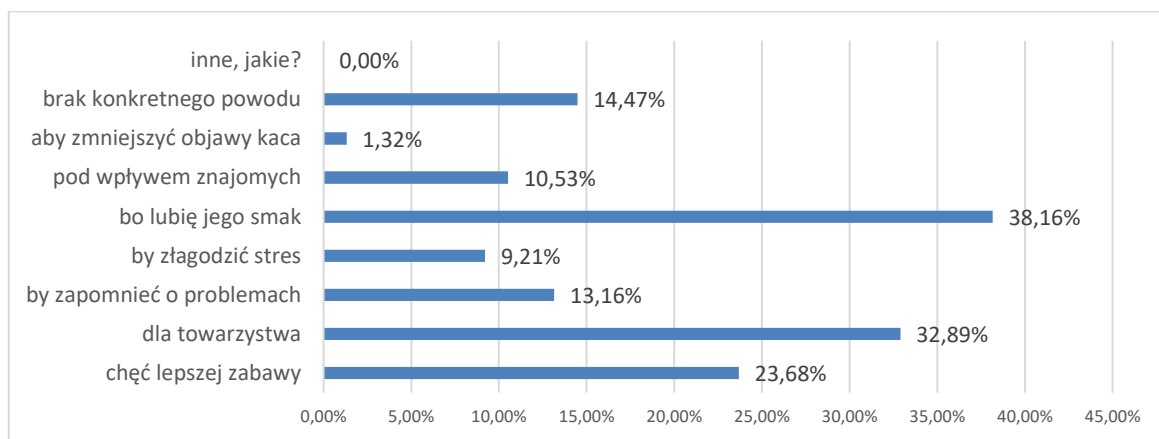
Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

Dodatkowo 44,74% ankietowanych wybrało odpowiedź, iż spożywa od 1 do 2 porcji alkoholu jednorazowo. 26,32% respondentów przyznało, iż wypija od 3 do 4 porcji alkoholu w ciągu dnia, w którym go spożywa, następnie od 5 do 7 porcji alkoholu wypija 18,42% osób. Jedynie 6,58% osób spożywa od 8 do 10 porcji alkoholu, bądź od 11 do 13 i więcej porcji (3,95%).

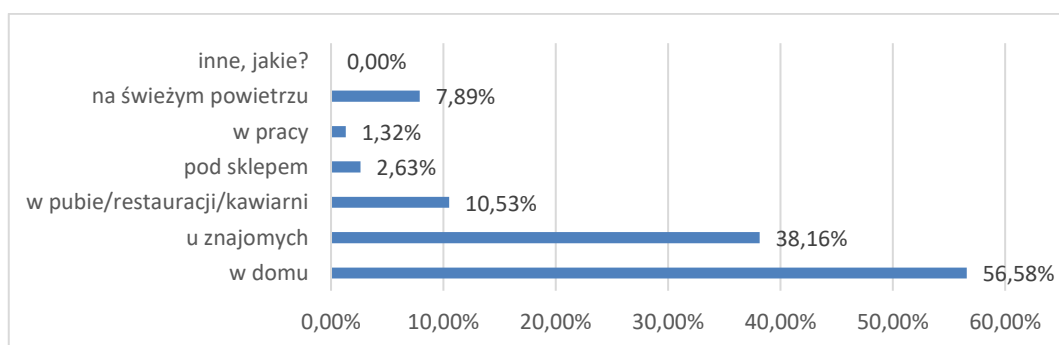
Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? Porcja to szklanka piwa (250ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).

Badani mieszkańcy sięgają po alkohol najczęściej: bo lubią jego smak (38,16%), dla towarzystwa (32,89%) oraz dla lepszej zabawy (23,68%).

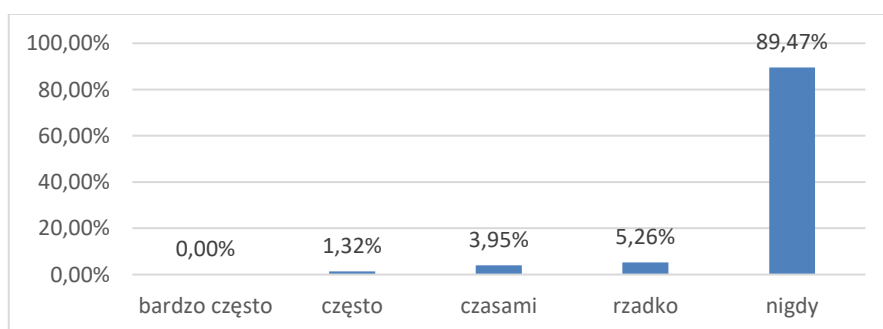
Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

Można zauważyć, że dorośli badani mieszkańcy najczęściej spożywają alkohol w domu (56,58%), mniej u znajomych (38,16%), w pubie, restauracji i kawiarni (10,53%) oraz na świeżym powietrzu (7,89%).

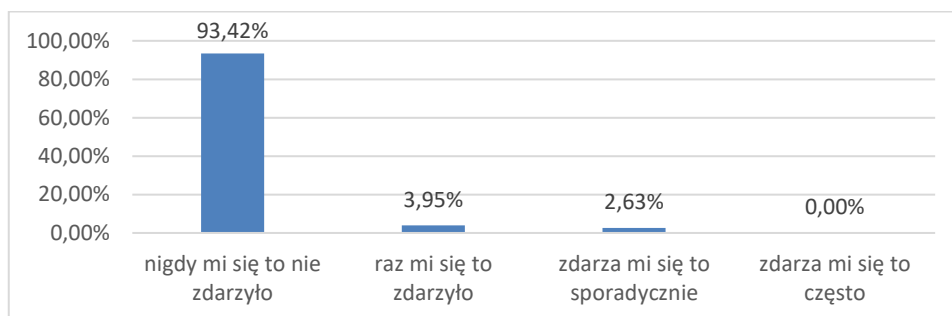
Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

Problem jazdy pod wpływem alkoholu to kolejna analizowana kwestia. 89,47% ankietowanych nigdy nie wykonywało swoich obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu. Natomiast łącznie 10,53% respondentów przyznało, że zdarzyło im się wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu, w tym: 5,26% wykonywało je rzadko, 3,95% czasami, a 1,32% często.

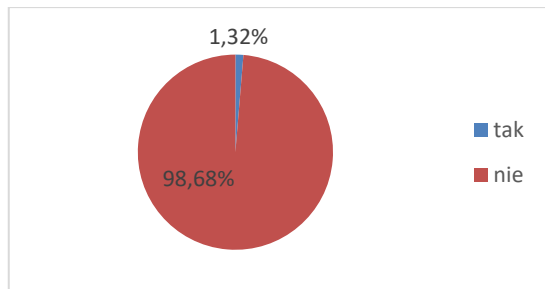
Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

Co więcej, 3,95% ankietowanych przyznało, iż raz zdarzyło im się kierować pojazdem po spożyciu alkoholu, następnie 93,42% osób ankietowanych stwierdziło, że nigdy nie byli w sytuacji prowadzenia samochodu pod wpływem alkoholu, a 2,63% badanych zdarza się to sporadycznie.

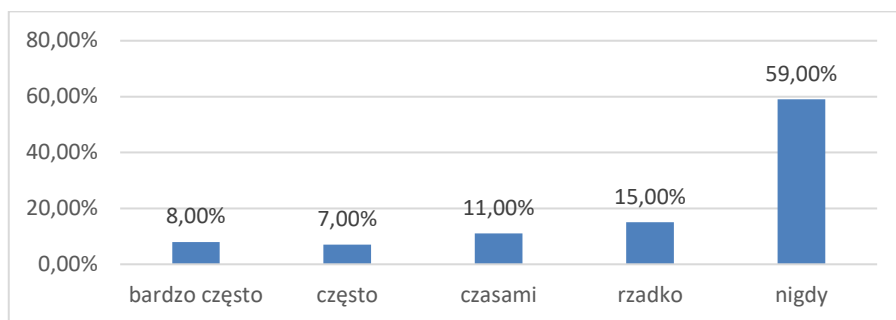
Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

Ponadto 98,68% respondentów nigdy nie miało do czynienia z Policją podczas zatrzymania za prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu. Jednak 1,32% taka sytuacja się przytrafiła.

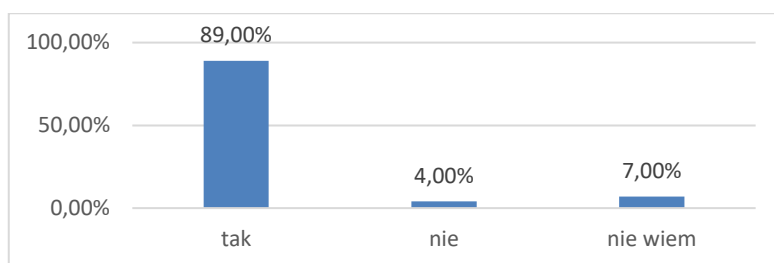
Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

Respondenci nie tylko sami wsiadają za kierownicę pod wpływem, ale również niektórym osobom zdarzyło się zaobserwować taką sytuację, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu (łącznie 41,00%). W tym 15,00% respondentów przyznało, że widuje takie sytuacje rzadko, 11,00% - czasami, 7,00% - często, a 8,00% bardzo często, natomiast 59,00% ankietowanych nigdy nie widziało takiej sytuacji.

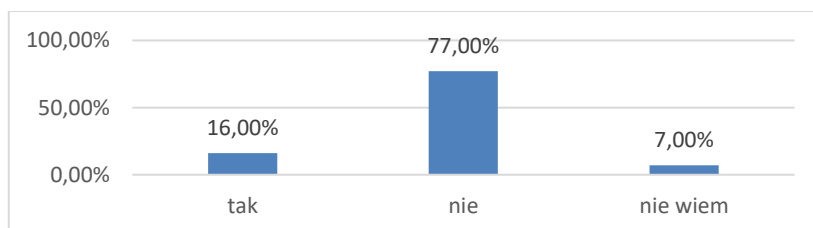
Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

Dobłą wiadomością jest fakt, iż 89,00% ankietowanych mieszkańców wie, że picie alkoholu przez kobiety w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka, natomiast 7,00% osób nie ma zdania na ten temat, a 4,00% respondentów twierdzi, że picie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka.

Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

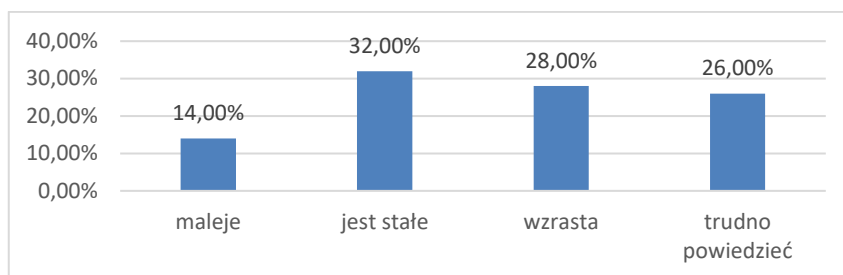
Ankietowani mieszkańcy zapytani o to, czy widują kobiety w ciąży, które spożywają alkohol na terenie Gminy Krzęcin stwierdzili w większości (77,00%), że takie sytuacje się nie zdarzają. 16,00% osób twierdzi, że widywało kobiety w ciąży, w takich sytuacjach. Pozostałe 7,00% nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na zadane pytanie.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

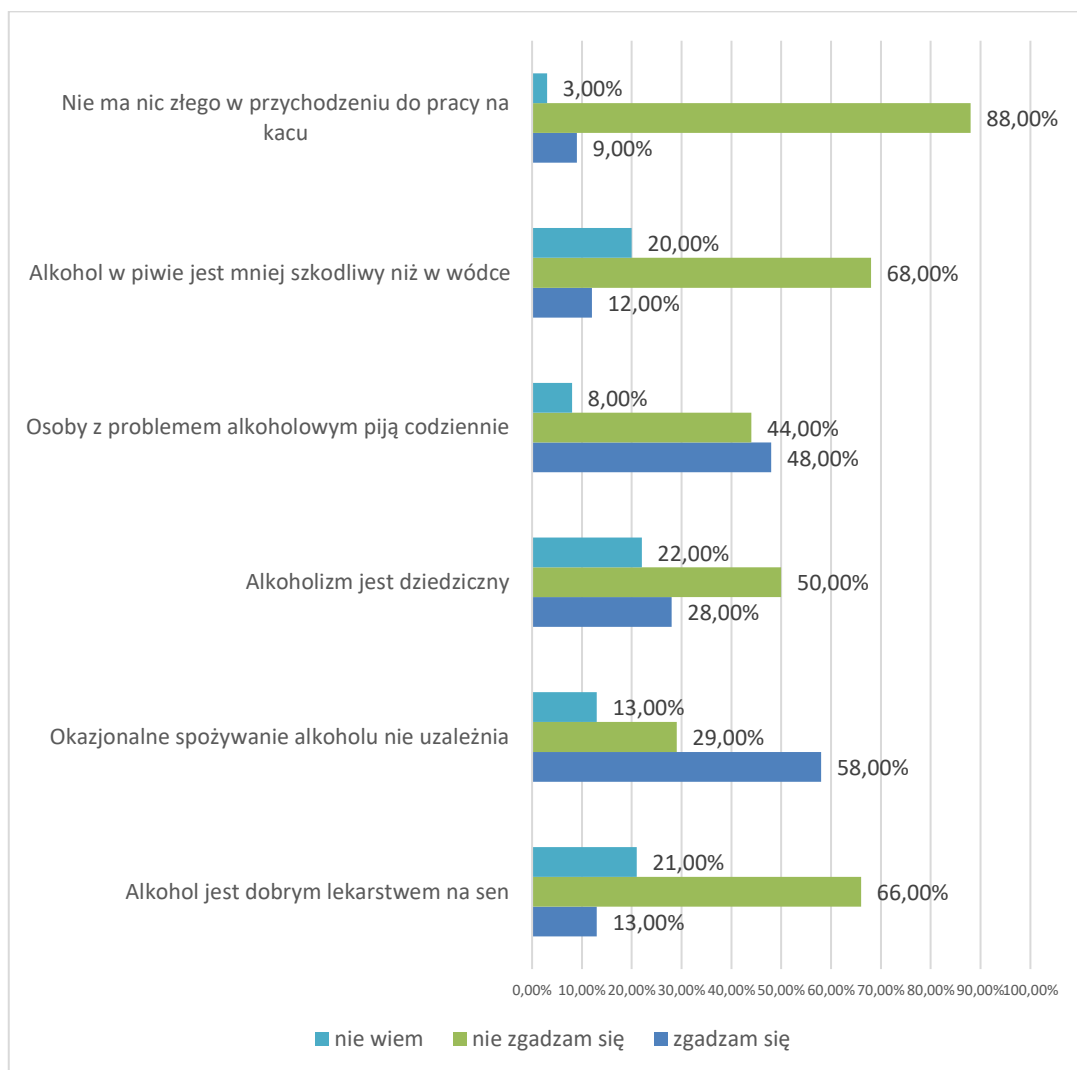
Jeśli chodzi o skalę spożycia alkoholu w Gminie Krzęcin, to 28,00% mieszkańców przyznało, iż na przestrzeni ostatnich lat, spożycie alkoholu w ich opinii wzrasta. 32,00%

ankietowanych stwierdziło, że spożycie alkoholu ich zdaniem jest stałe, zaś 14,00%, że maleje. 26,00% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

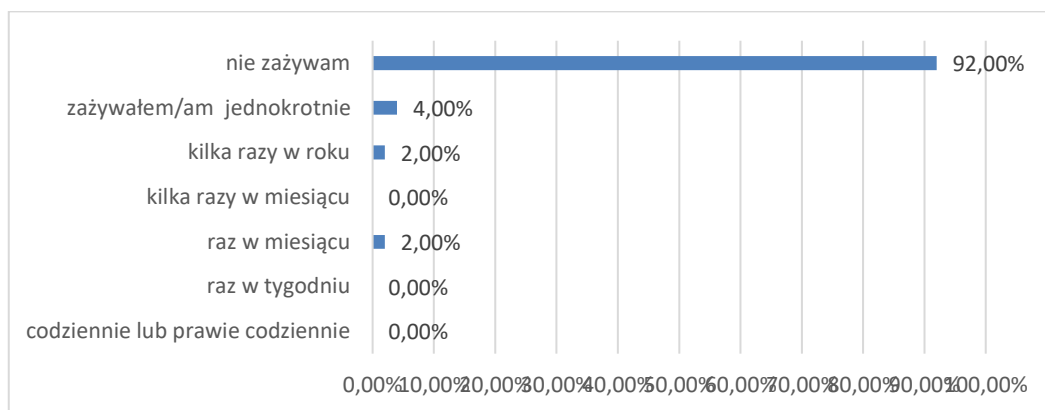
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości?

Na koniec działu mieszkańcy zostali poproszeni o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. 88,00% respondentów nie zgadza się z faktem, że **nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy „na kacu”**, następnie według 68,00% osób **alkohol w piwie nie jest mniej szkodliwy niż w wódce**, kolejno 48,00% mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, iż **osoby z problemem alkoholowym piją codziennie**. Dodatkowo według 28,00% badanych **alkoholizm jest dziedziczny**, a 58,00% respondentów twierdzi, że **okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia**. 66,00% ankietowanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, że **alkohol jest dobrym lekarstwem na sen**.

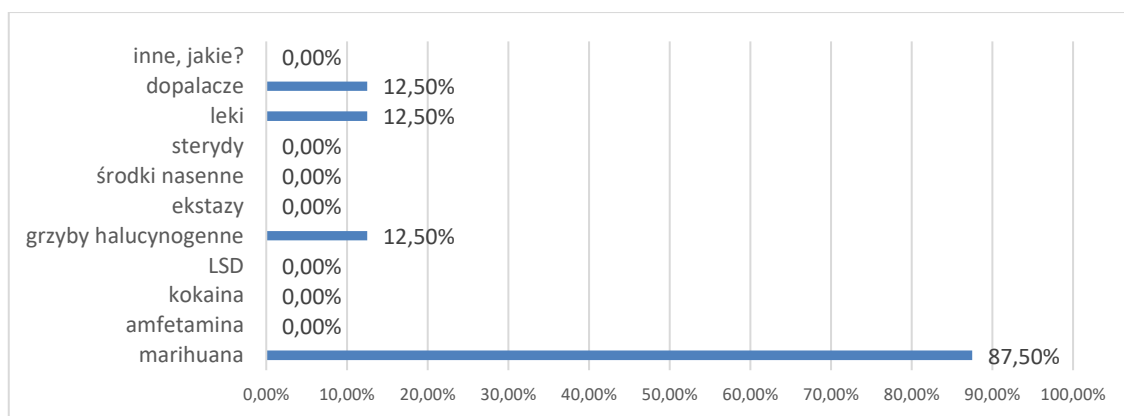
Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami. Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 6 stwierdzeń (proszę zaznaczyć x w wybranym polu).

Kolejnym, poruszonym w Diagnozie problem, był problem używania narkotyków z perspektywy dorosłych mieszkańców. Celem było poznanie opinii oraz doświadczeń respondentów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. W pierwszym pytaniu ankietowani zostali zapytani o zażywanie narkotyków. Jak wynika z zebranych danych, 92,00% osób nie zażywa żadnych środków psychoaktywnych. Natomiast pozostali przyznali, że zażywają/zażywali substancje psychoaktywne: jednokrotnie (4,00%), oraz kilka razy w roku i kilka razy w miesiącu (po 2,00%).

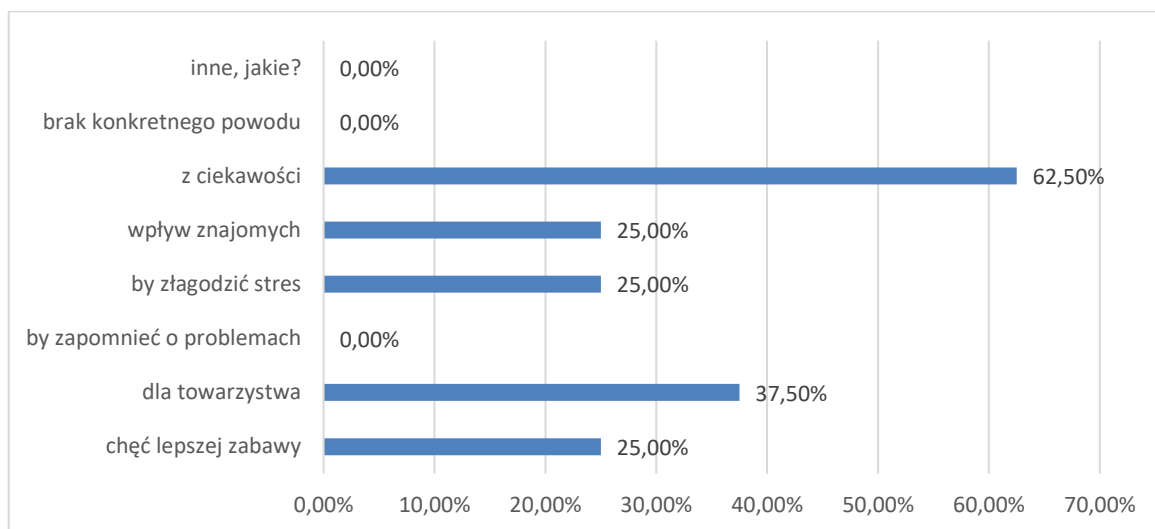
Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki lub dopalacze)?

Mieszkańcy, którzy przyznali, że kiedykolwiek zażywali narkotyki/dopalacze, używali następujących substancji: marihuana (87,50%), oraz po 12,50%: dopalacze, leki oraz grzyby halucynogenne.

Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

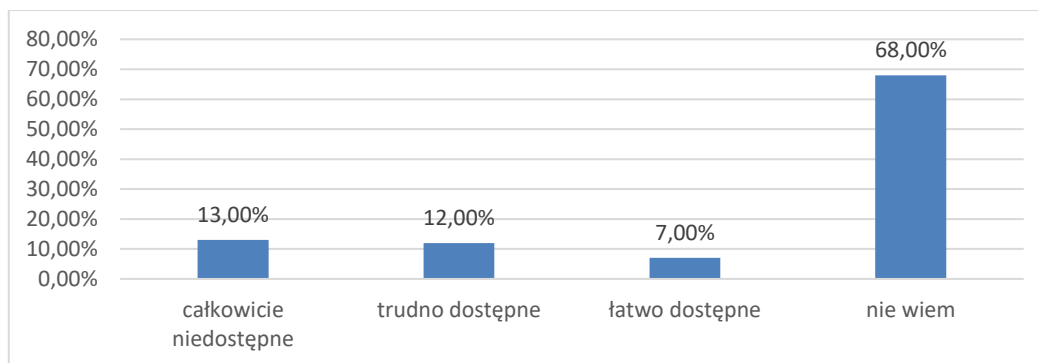
Respondentów, którzy wskazali, że zażywali kiedykolwiek narkotyki lub dopalacze zapytano również z jakich powodów sięgali po te substancje. 62,50% ankietowanych mieszkańców Gminy Krzęcin wskazało na ciekawość. Następnie 37,50% sięga po tego typu substancje dla towarzystwa oraz po 25,00%: dla lepszej zabawy, by złagodzić stres oraz pod wpływem znajomych.

Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne?

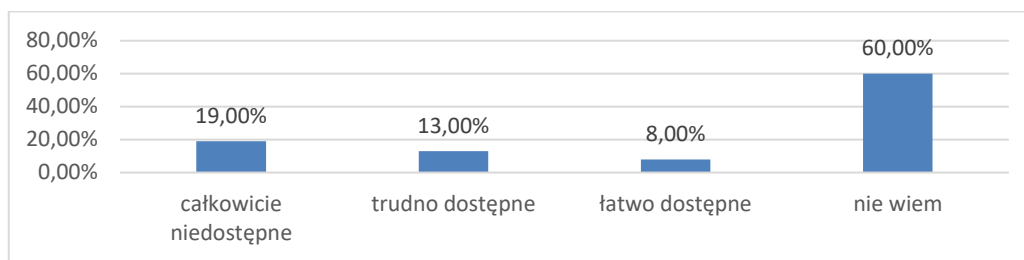
Na poniższe pytania odpowiadali wszyscy ankietowani mieszkańcy.

Analizując dostępność narkotyków w Gminie Krzęcin można zauważyć, iż większość spośród wszystkich ankietowanych mieszkańców nie ma wiedzy na temat dostępności tych substancji (68,00%), natomiast 7,00% osób uważa, że są łatwo dostępne. Kolejno, 12,00% ankietowanych odpowiedziało, że narkotyki są trudno dostępne lub, że te substancje są całkowicie niedostępne (13,00%).

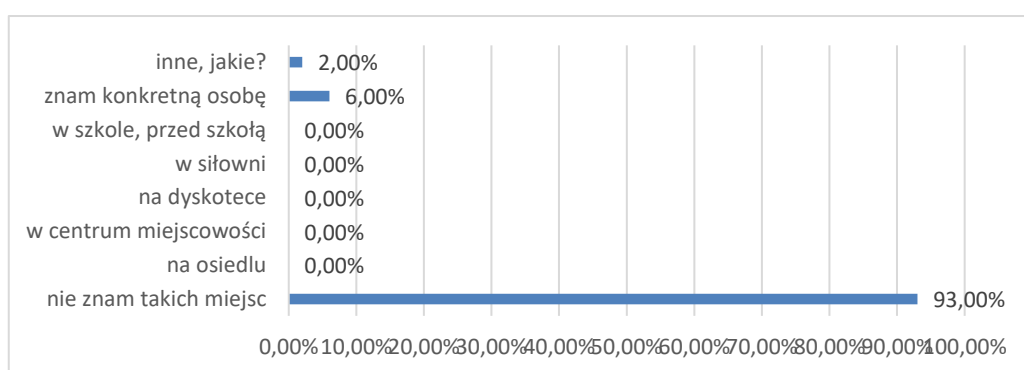
Jak ocenia Pan/ i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miejscowości?

Podobnie wygląda dostępność dopalaczy z punktu widzenia ankietowanych mieszkańców. Większość osób nie ma wiedzy na temat możliwości pozyskania dopalaczy na terenie ich miejscowości (60,00%). Środki te są łatwo dostępne dla 8,00% mieszkańców, całkowicie niedostępne dla 19,00% oraz trudno dostępne dla 13,00% badanych.

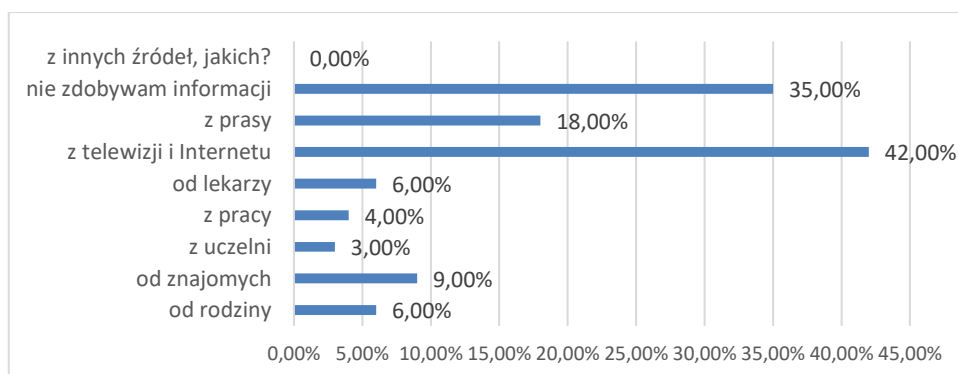
Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i miejscowości?

Zdecydowana większość respondentów również nie zna miejsc, gdzie można kupić substancje psychoaktywne (93,00%), a 6,00% osób zna konkretną osobę. W odpowiedzi „inne, jakie?” (2,00%) mieszkańcy nie wymienili nic konkretnego.

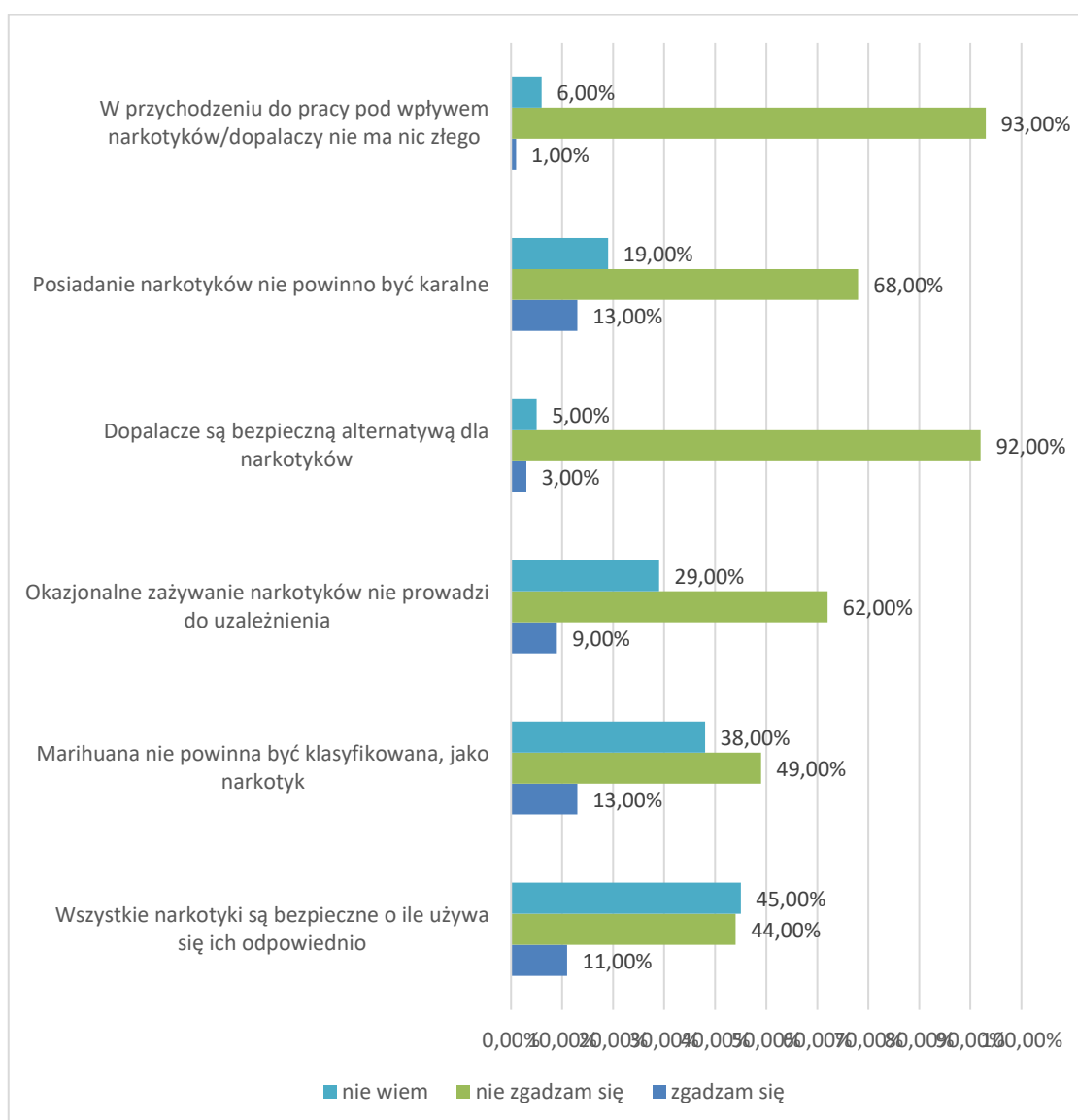
Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

Następnie, ankietowani zostali zapytani, skąd czerpią wiedzę dotyczącą konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych. Najwięcej mieszkańców stwierdziło, że czerpią wiedzę między innymi z telewizji i Internetu (42,00%), nie zdobywają informacji (35,00%) lub czerpią wiedzę z prasy (18,00%) i od znajomych (9,00%).

Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych?

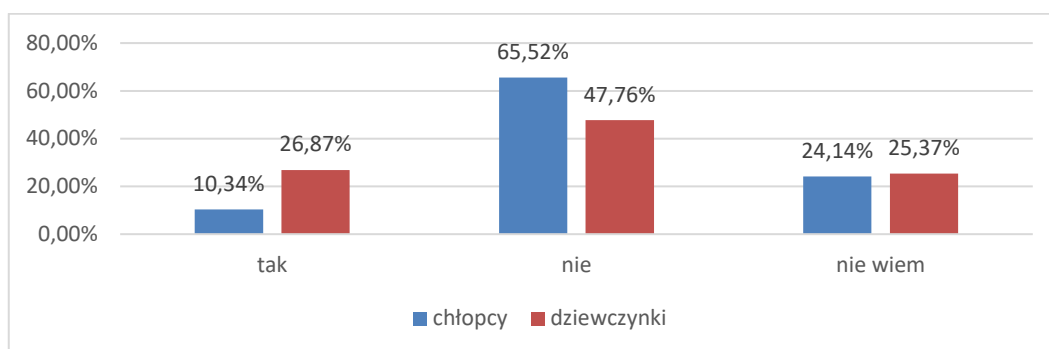
Na koniec rozdziału mieszkańców poproszono o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. 93,00% mieszkańców uważa, że **przychodzenie do pracy pod wpływem narkotyków/dopalaczy jest nieodpowiednie**. Następnie 68,00% osób uważa, że **należy karać za posiadanie narkotyków**. Dodatkowo 92,00% ankietowanych uważa, że **dopalacze nie są bezpieczną alternatywą dla narkotyków**. Ze stwierdzeniem „**okazjonalne zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnienia**” nie zgodziło się 62,00% ankietowanych. Kolejno 38,00% badanych uważa, że **marihuana powinna być zaliczana do narkotyków**. 44,00% ankietowanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, iż „**wszystkie narkotyki są bezpieczne o ile używa się ich odpowiednio**”.

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami. Można wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 6 stwierdzeń

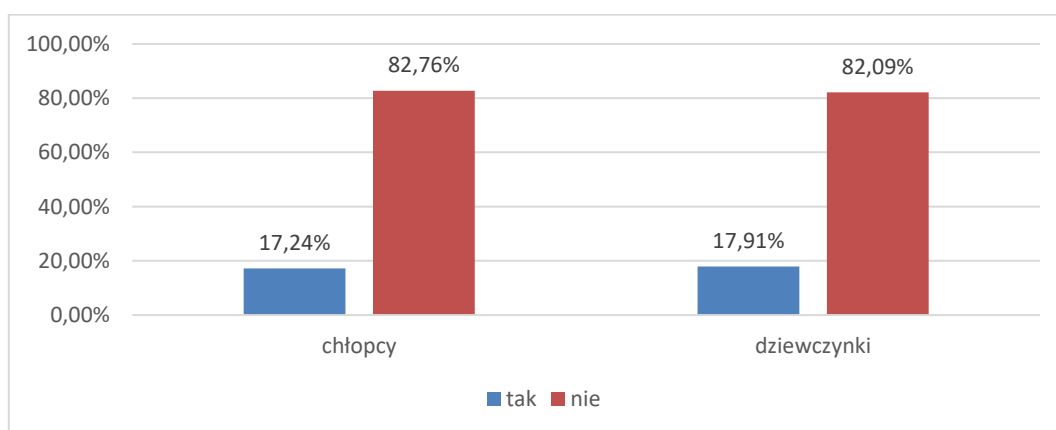
Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży

Na początek młodych respondentów zapytano czy ich zdaniem ich rówieśnicy piją alkohol. Zdaniem uczniów płci męskiej (10,34%) ich rówieśnicy piją alkohol, 24,14% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie, a 65,52% uczniów twierdzi, że ich rówieśnicy nie piją alkoholu. Dziewczynki w 47,76% stwierdziły, że ich koledzy i koleżanki nie piją alkoholu. 26,87% młodych kobiet uważa, że picie alkoholu przez rówieśników jest zjawiskiem powszechnym. Natomiast uczennice w 25,37% przypadków nie udzieliły jednoznacznej odpowiedzi.

Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

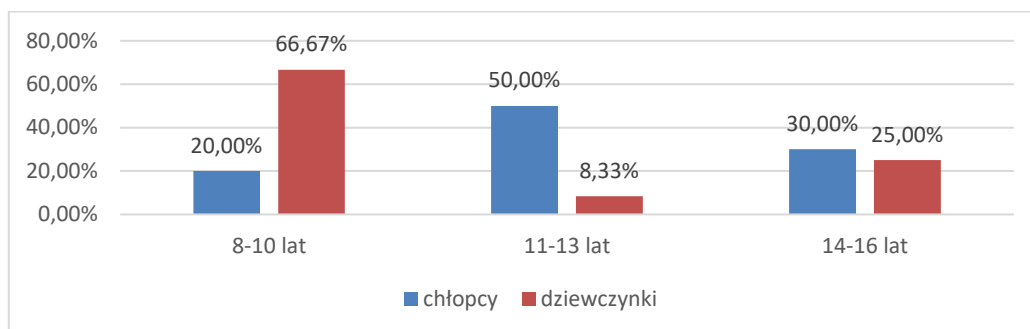
Następnie uczniów zapytano, czy oni sami próbowali kiedykolwiek sięgać po alkohol. Na wykresie możemy zaobserwować, że chłopcy w 82,76% oraz dziewczęta w 82,09% przypadków, nigdy nie próbowali alkoholu. Do spożywania alkoholu przyznało się 17,91% dziewczynek oraz 17,24% chłopców¹.

Czy próbowałeś/aś pić alkohol?

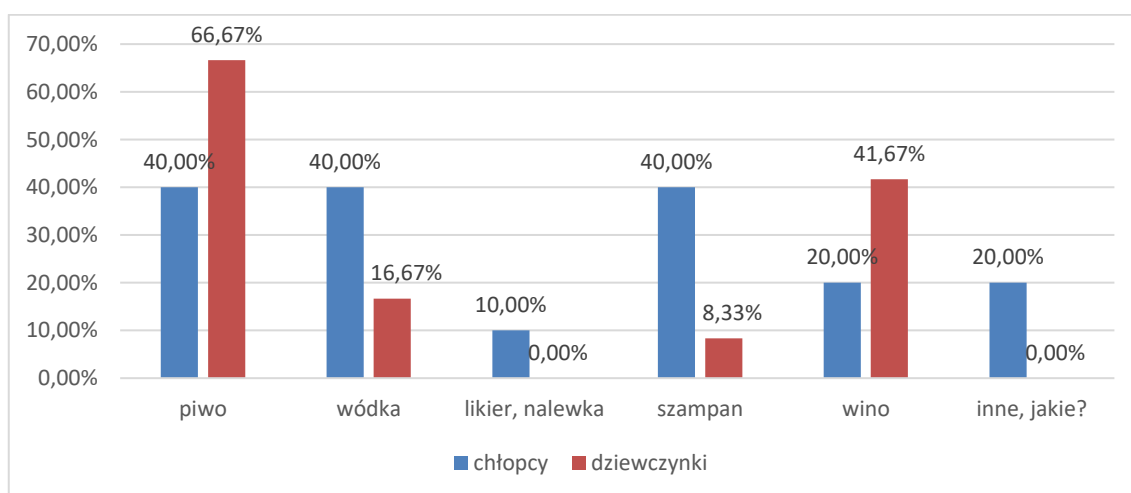
¹ 12 dziewczynek, 10 chłopców.

Młodzi mieszkańcy, którzy mieli już kontakt z alkoholem przyznają, iż po raz pierwszy próbowali tej substancji najczęściej w wieku 8-10 lat (20,00% chłopców, 66,67% dziewczynek). Następnie uczniowie spożywali alkohol w wieku 11-13 lat (50,00% chłopców, 8,33% dziewczynek) oraz w przedziale wiekowym od 14 do 16 roku życia (30,00% chłopców, 25,00% dziewczynek).

W jakim wieku zacząłeś/zaczęłaś pić alkohol?

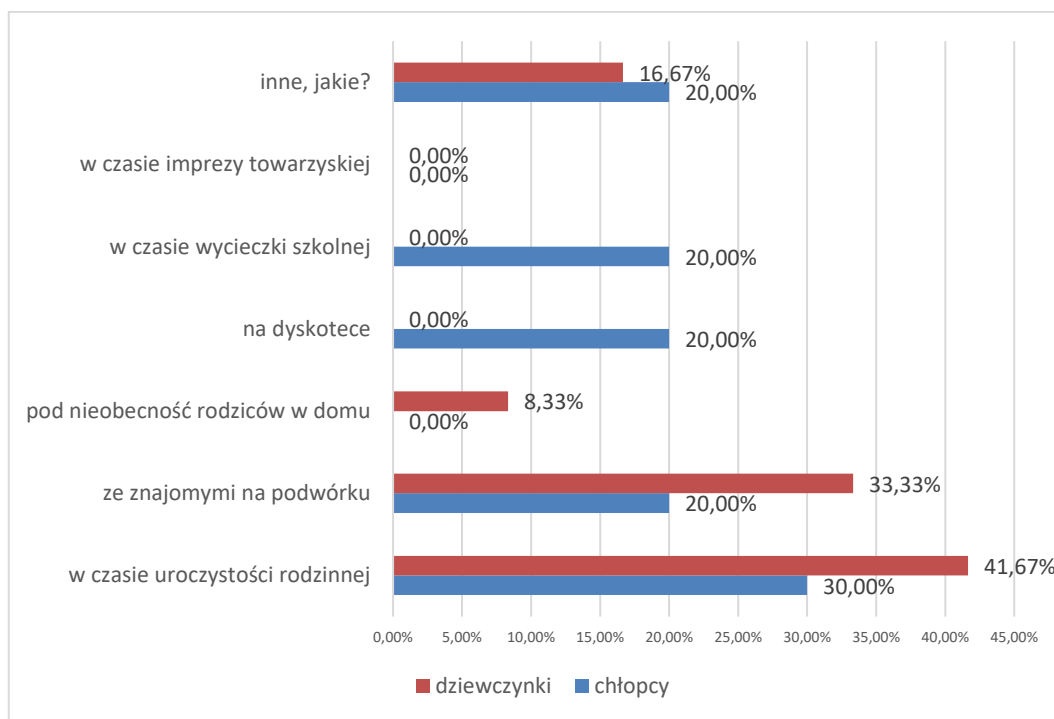
Uczniów, którzy przyznali, że kiedykolwiek spożywali alkohol, zapytano również, jaki rodzaj tego trunku zdarzyło im się próbować. Respondenci najczęściej wskazywali na: piwo (40,00% chłopców, 66,67% dziewczynek), szampan (40,00% chłopców, 8,33% dziewczynek), wódka (40,00% chłopców, 16,67% dziewczynek) i wino (20,00% chłopców, 41,67% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (20,00% chłopców) młodzi mieszkańcy napisali: „whisky”.

Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś? (Odpowiedź wielokrotnego wyboru).

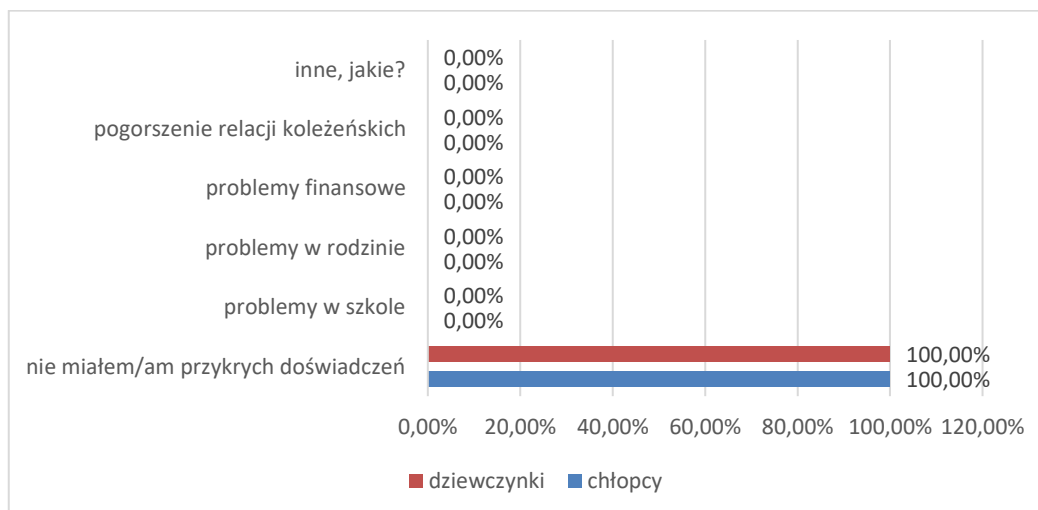
Ankietowani uczniowie deklarują, że najczęściej po raz pierwszy próbowali alkoholu w czasie uroczystości rodzinnej (30,00% chłopców, 41,67% dziewczynek), ze znajomymi na podwórku (20,00% chłopców, 33,33% dziewczynek), czy też w czasie wycieczki szkolnej

i na dyskotecę (po 20,00% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (20,00% chłopców, 16,67% dziewczynek) napisano: „z kolegą w lesie”, a także „w domu”.

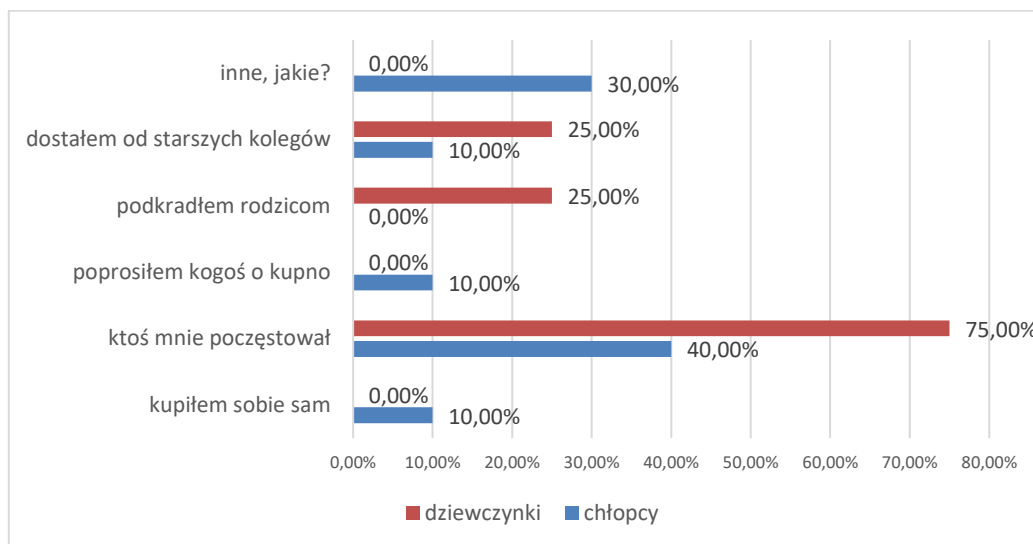
W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

Młodzi mieszkańcy zapytani o jakiegokolwiek przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu, odpowiedzieli jednogłośnie, że nie doświadczyli żadnych negatywnych skutków picia alkoholu (100,00% chłopców, 100,00% dziewczynek).

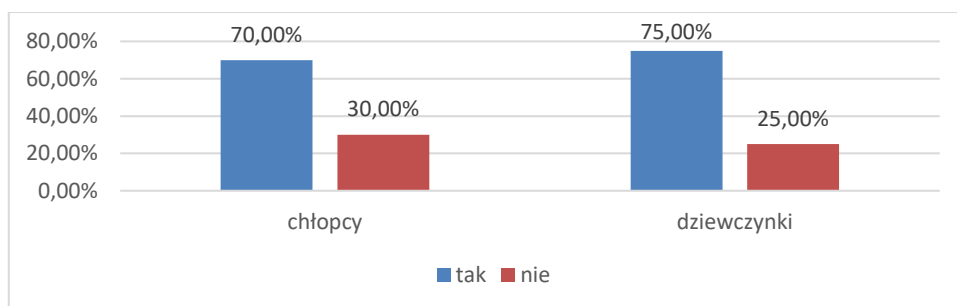
Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

Na pytanie, w jaki sposób uczniowie otrzymywali alkohol 40,00% chłopców oraz 75,00% dziewczynek odpowiedziało, że zostali przez kogoś poczęstowani. Następnie wskazywali na odpowiedzi: „podkraǳłem rodzicom” (25,00% dziewczynek), „dostałem od starszych kolegów” (10,00% chłopców, 25,00% dziewczynek), czy też „poprosiłem kogoś o kupno” (10,00% chłopców). W odpowiedzi „inne, jakie?” (30,00% chłopców) uczniowie napisali: „od taty”, a także „kupiłem w sklepie”.

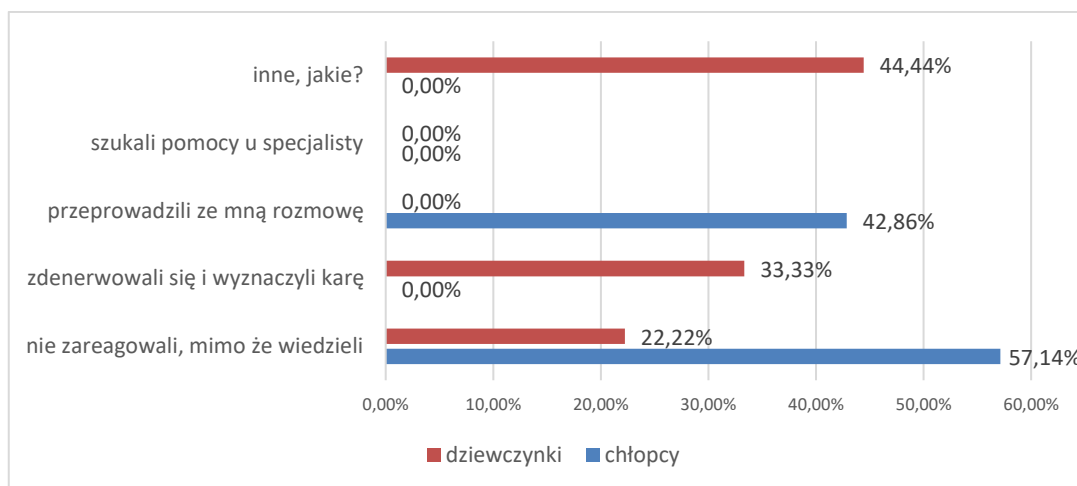
Jak otrzymałeś/aś alkohol?

Dodatkowo uczniowie, którzy mieli już kontakt z alkoholem zostali zapytani, czy ich rodzice wiedzą o tym fakcie. Co ciekawe, 70,00% chłopców oraz 75,00% dziewcząt przyznało, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu. Powyższa odpowiedź uczniów może świadczyć o tym, że dostali oni alkohol na spróbowanie od rodziców. Pozostałe 30,00% chłopców i 25,00% dziewczynek uważa, że ich rodzice nie są świadomi tego faktu.

Czy rodzice wiedzą, że próbowałeś/aś pić alkohol?

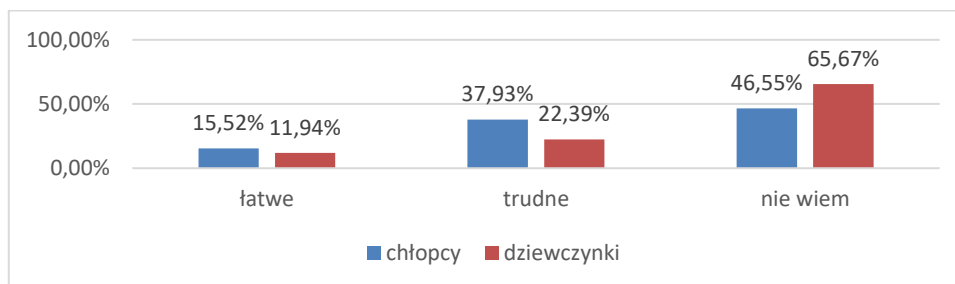
Młodym mieszkańcom mającym styczność z alkoholem zadano pytanie o reakcję ich rodziców. Większość badanych stwierdziło, że rodzice nie zareagowali na ten fakt (57,14% chłopców, 22,22% dziewczynek), bądź przeprowadzili z nimi rozmowę (43,86% chłopców) lub zdenerwowali się i wyznaczili karę (33,33% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (44,44% dziewczynek) ankietowane dziewczynki napisały: „nie byli źli mino, że zauważyli, ale powiedzieli żebym już tak nie robiła”, „widzieli”, a także „śmiali się ze mnie, ale powiedzieli żebym tak nie robiła”.

Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

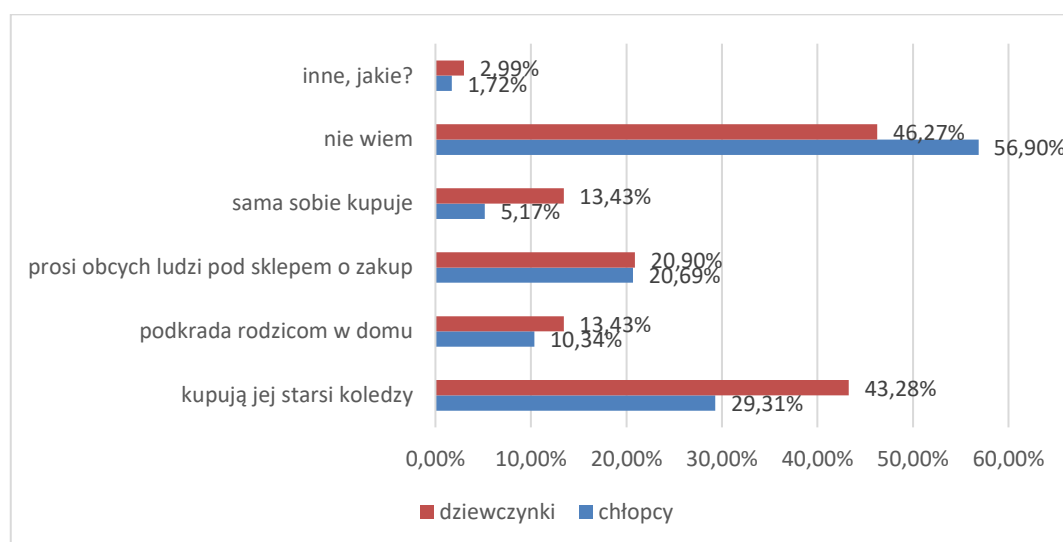
Na poniższe pytania odpowiadali wszyscy ankietowani uczniowie.

Zdania wszystkich ankietowanych uczniów na temat łatwości zdobycia alkoholu w Gminie Krzęcin są podzielone. 37,93% chłopców oraz 22,39% dziewczynek przyznało, że alkohol jest trudny do zdobycia w ich miejscu zamieszkania. Następnie 15,52% chłopców oraz 11,94% dziewczynek stwierdziło, że kupno alkoholu jest łatwe na terenie gminy. Pozostałe 46,55% chłopców, a także 65,67% dziewczynek nie ma zdania na ten temat, może to świadczyć o tym, że nie są oni zainteresowani kupnem lub zdobyciem alkoholu.

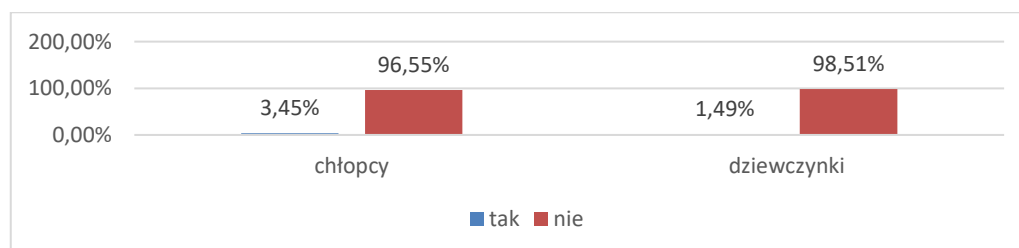
Gdybyś chciał/a zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to?

Dodatkowo, uczniowie wymieniali jak ich rówieśnicy mogą zdobywać alkohol. Najczęściej w opinii uczniów kupują im go starsi koledzy (29,31% chłopców, 43,28% dziewczynek), rówieśnicy proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu (20,69% chłopców, 20,90% dziewczynek), czy też podkradają oni rodzicom w domu (10,34% chłopców, 13,43% dziewczynek). Natomiast większość uczniów (56,90% chłopców oraz 46,27% dziewczynek) udzieliło odpowiedzi „nie wiem”. Może to świadczyć o tym, że nie są oni zainteresowani tematem spożywania alkoholu. W odpowiedzi „inne, jakie?” (1,72% chłopców, 2,99% dziewczynek) młodzi respondenci napisali: „nie wiem”, a także „kupują im koledzy”.

Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?

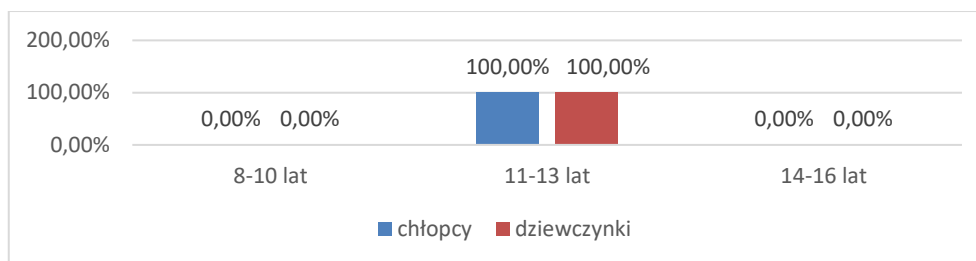
Kolejno, młodych respondentów zapytano, czy zdarzyło im się kiedykolwiek próbować zażywać narkotyki. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 96,55% chłopców i 98,51% dziewczynek nigdy nie próbowało substancji psychoaktywnych. Do zażywania narkotyków czy dopalaczy przyznało się 3,45% chłopców oraz 1,49% dziewczynek².

Wykres1 Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

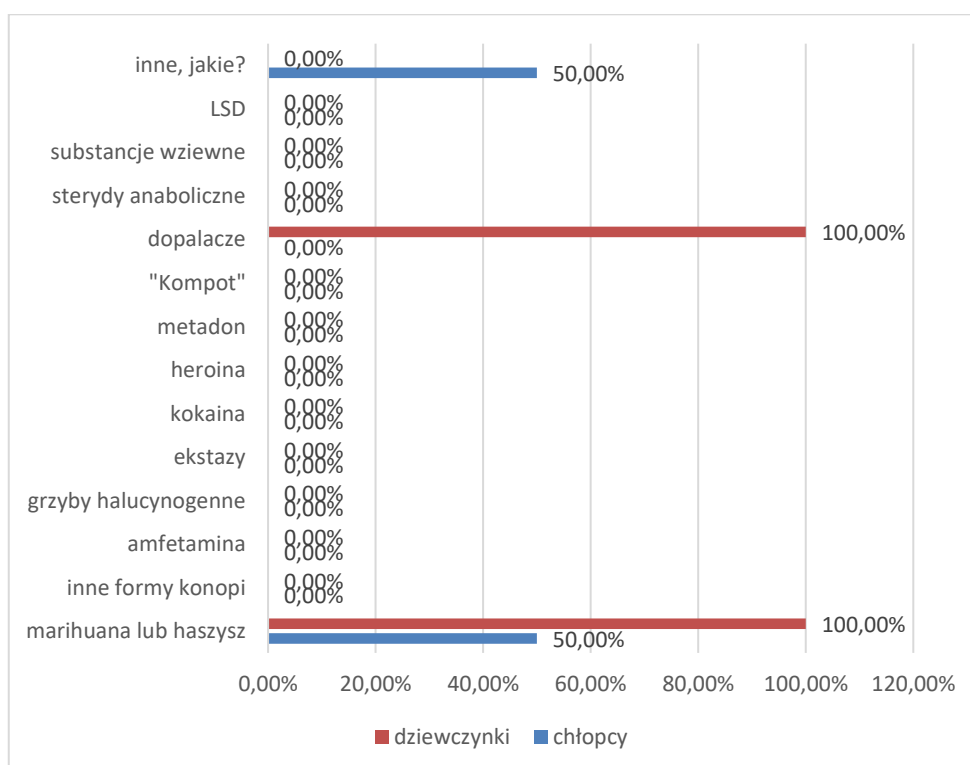
² 1 dziewczynka, 2 chłopców.

Uczniowie, którzy przyznali się do próbowania środków psychoaktywnych stwierdzili, że zażywali je w przedziale wiekowym między 11, a 13 rokiem życia (po 100,00% chłopców i dziewczynek).

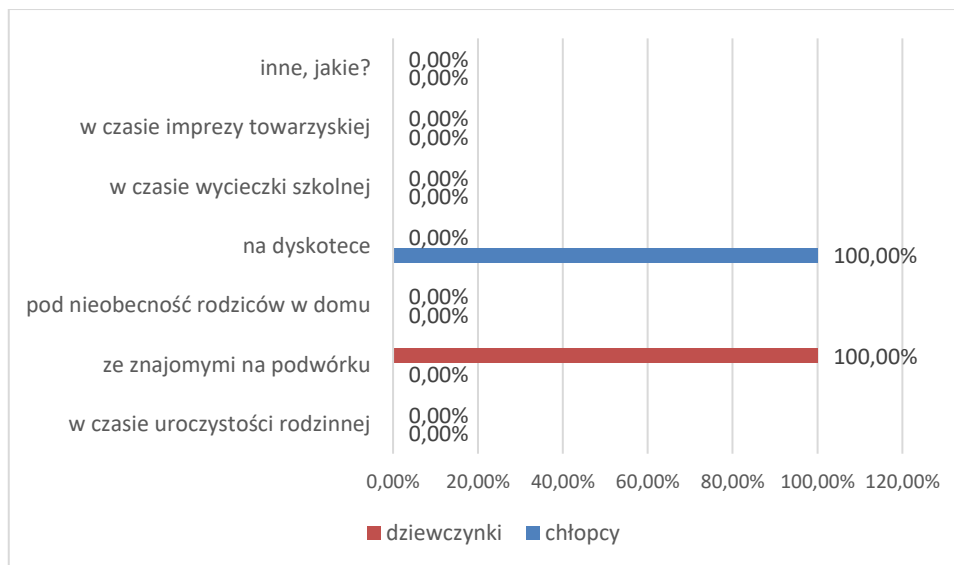
Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Pomimo niewielkiego zainteresowania środkami psychoaktywnymi wśród uczniów, należy przyjrzeć się, jakie substancje zdecydowali się spróbować uczniowie. Młodzi ankietowani, którzy przyznali, iż zażywali kiedykolwiek substancje psychoaktywne wskazywali: marihuanę i haszysz (50,00% chłopców, 100,00% dziewczynek) oraz dopalacze (100,00% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie” (50,00% chłopców) wskazano na energetyki.

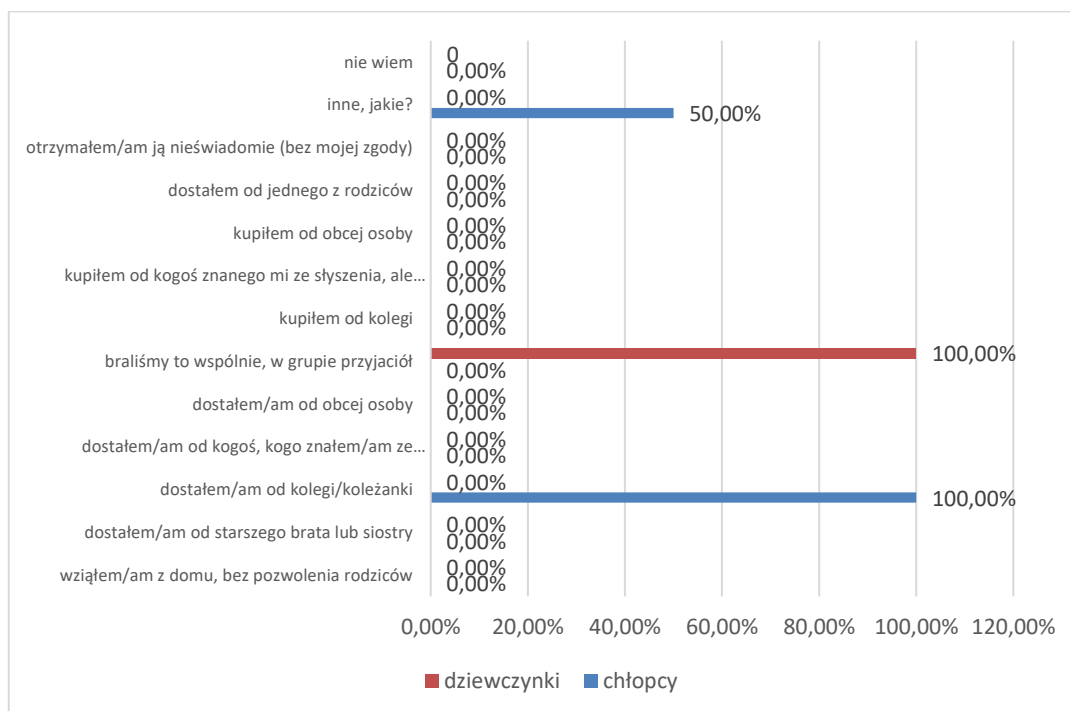
Jakie były to substancje? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Dodatkowo na poniższym wykresie można zaobserwować, że uczniowie po raz pierwszy zażywali substancje psychoaktywne ze znajomymi na podwórku (100,00% dziewczynek) oraz na dyskotecie (100,00% chłopców).

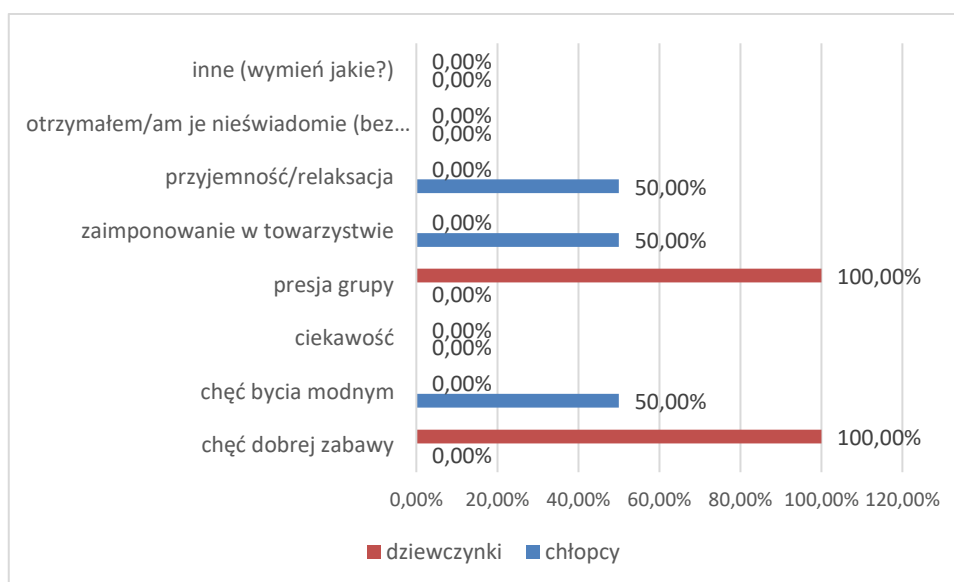
W jakich okolicznościach zażyłeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Uczniowie, którzy zażywali narkotyki i dopalacze zostali poproszeni o wskazanie, skąd wzięli substancje psychoaktywną. Chłopcy odpowiedzieli, że pozyskali ją od kolegi/koleżanki (100,00%) bądź w odpowiedzi „inne, jakie?” (50,00%) napisali, że sami je kupili. Dziewczynki wskazały na odpowiedź: „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół” (100,00%).

Skąd wzięłeś/ęłaś tę substancję? Pytanie wielokrotnego wyboru.

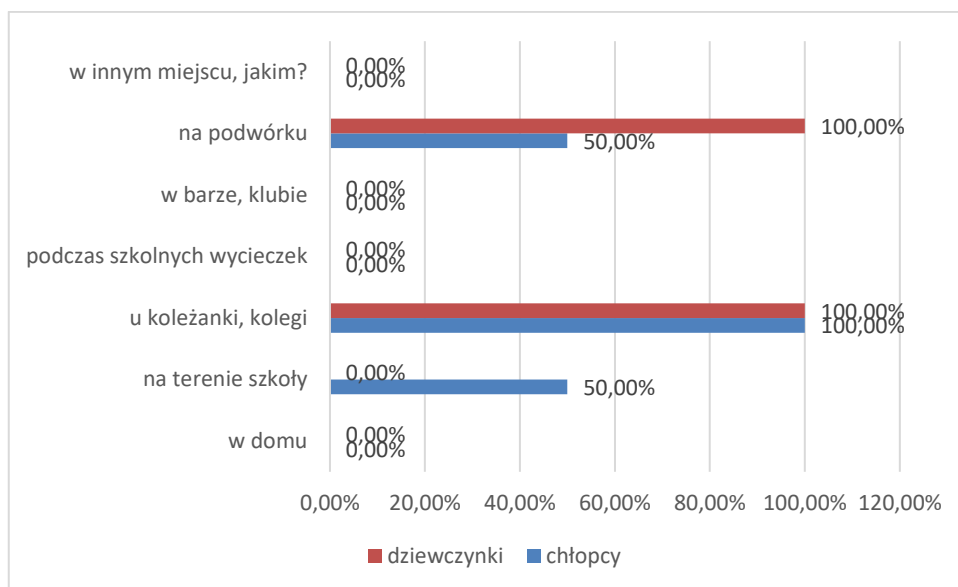
Respondenci przyznali, że tym co skłaniało ich do zażycia środków psychoaktywnych była: chęć dobrej zabawy i presja grupy (po 100,00% dziewczynek), przyjemność/relaksacja, zaimponowanie w towarzystwie oraz chęć bycia modnym (po 50,00% chłopców).

Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków/dopalaczy? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

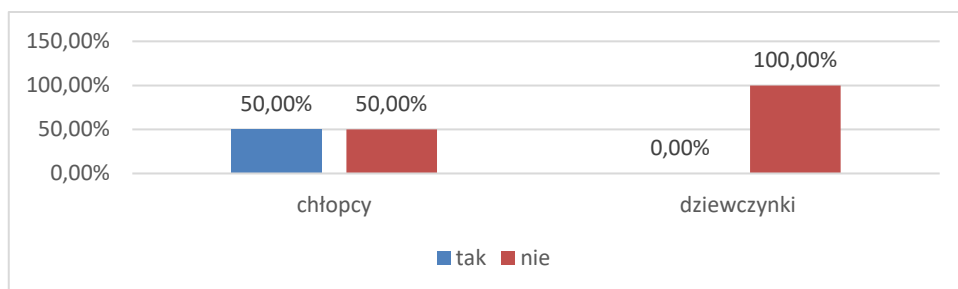
Uczniowie wskazywali również, gdzie najczęściej zdarzyło im się zażywać narkotyki lub dopalacze. Młodzi mieszkańcy wskazywali na: „u koleżanki, kolegi” (po 100,00%

chłopców i dziewczynek), „na podwórku” (50,00% chłopców, 100,00% dziewczynek), a także na terenie szkoły (50,00% chłopców).

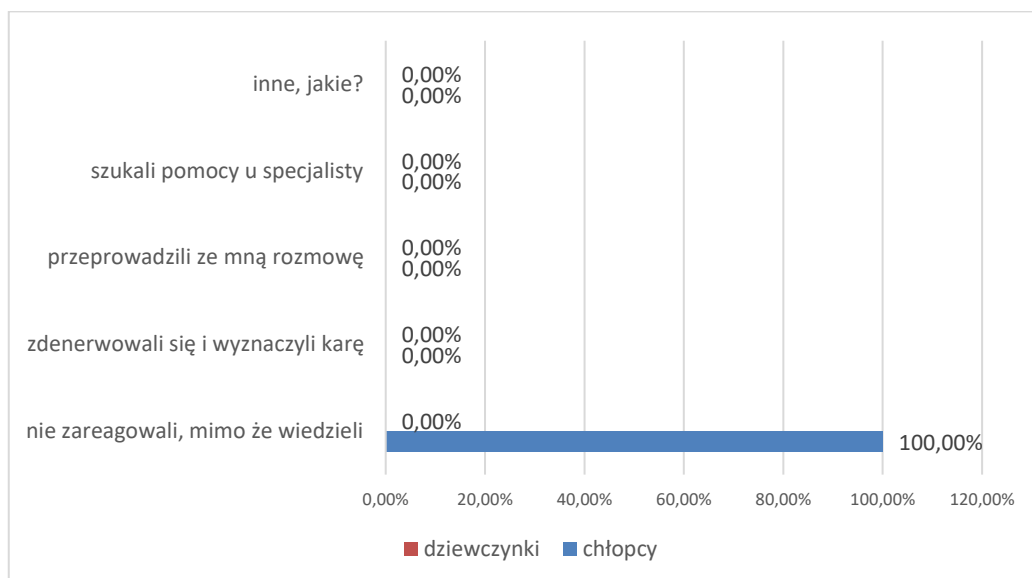
Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Młodzi uczniowie, którzy przyznali się do zażywania narkotyków lub dopalaczy, twierdzą, że ich rodzice nie wiedzą o tym fakcie (50,00% chłopców, 100,00% dziewczynek). Pozostałe 50,00% uczniów płci męskiej zadeklarowało, że ich rodzice wiedzą o zażywaniu przez nich narkotyków lub dopalaczy.

Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

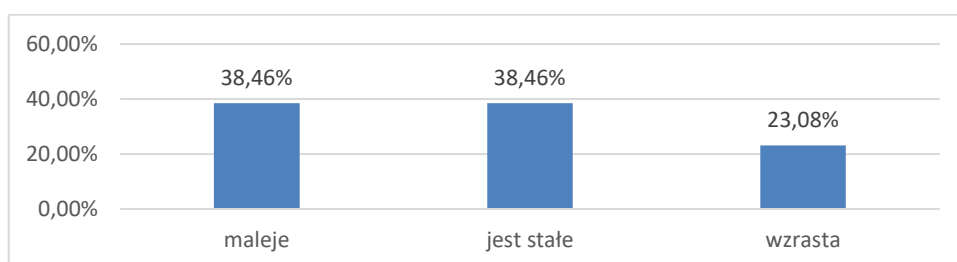
Dodatkowo chłopcy, którzy przyznali, że ich rodzice wiedzą o tym, iż zażywają oni środki psychoaktywne przyznali, że ich rodzice nie zareagowali na ten fakt mimo, iż wiedzieli (100,00% chłopców).

Jak Twoi rodzice zareagowali na zażywanie przez Ciebie narkotyków/dopalaczy?

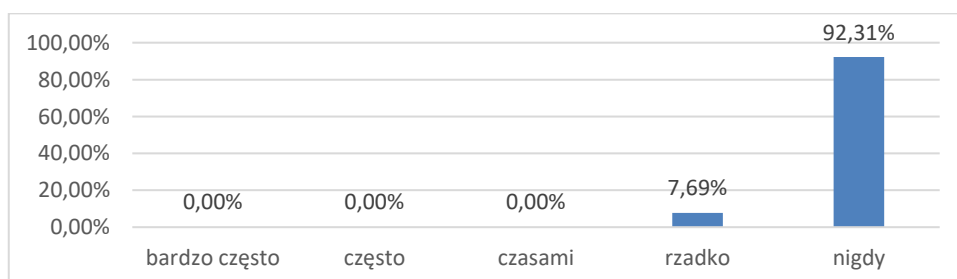
Diagnoza – badania sprzedawców alkoholu

Po 38,46% ankietowanych uważa, że spożycie alkoholu na terenie gminy jest stałe lub maleje, a 23,08% osób twierdzi, iż wzrasta.

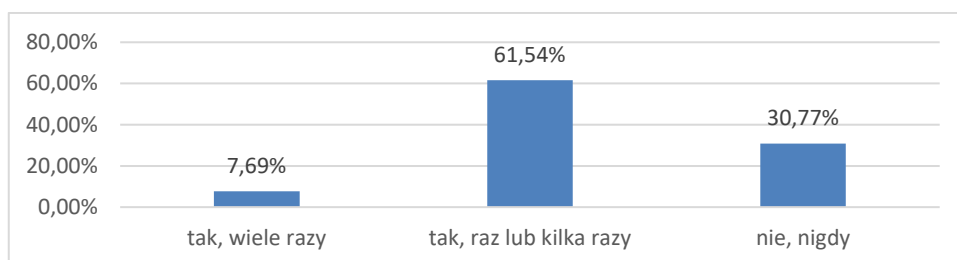
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i gminie.

Według 92,31% sprzedawców, alkohol w Gminie Krzęcin nie jest sprzedawany osobom niepełnoletnim. Jednak 7,69% uważa, że takie sytuacje zdarzają się na terenie gminy, ale rzadko.

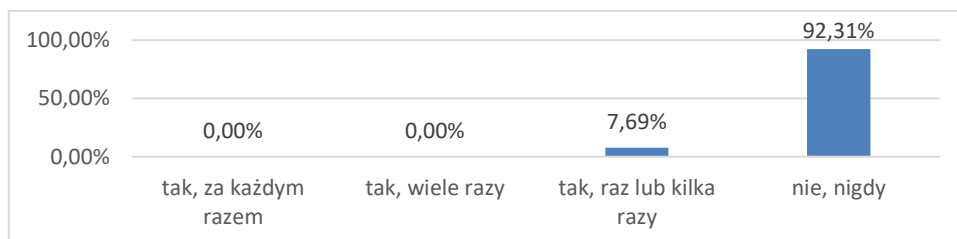
Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i gminie?

Następnie, 30,77% sprzedawcom nigdy nie zdarzyło się, że osoba niepełnoletnia chciała zakupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie, lecz 61,54% osobom zdarzało się to raz lub kilka razy. Natomiast 7,69% badanych sprzedawców twierdzi, że taka sytuacja zdarzyła się wiele razy.

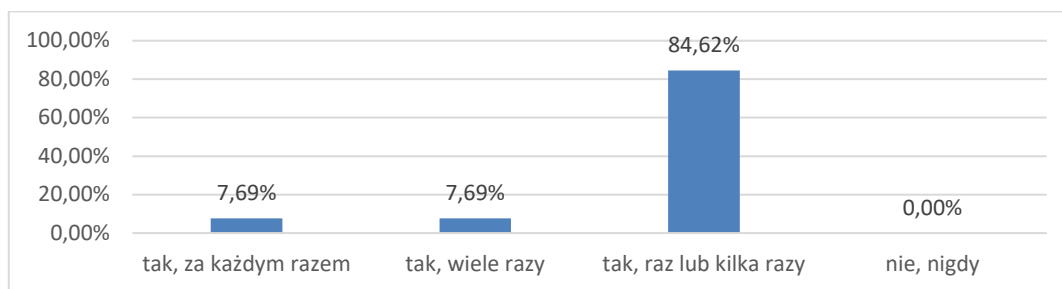
Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Co istotne 92,31% sprzedawców zgodnie przyznało, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobie niepełnoletniej na terenie Gminy Krzęcin. Jednak 7,69% osób wybrało odpowiedź „tak, raz lub kilka razy”.

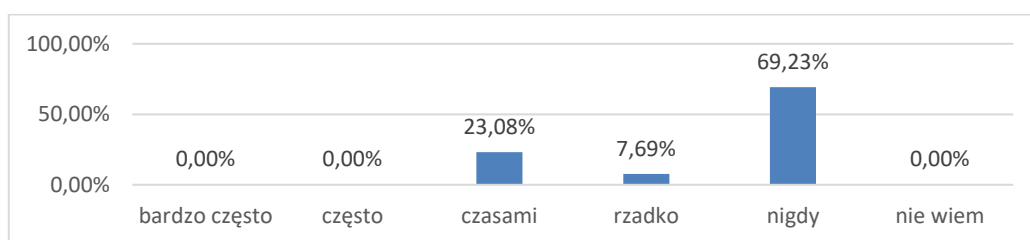
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

7,69% osób ankietowanych stwierdziło, że za każdym razem pytają o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni. 7,69% badanych sprzedawców przyznaje, że wiele razy pytało o dowód osobisty lub wskazało odpowiedź „tak, raz lub kilka razy” (84,62%).

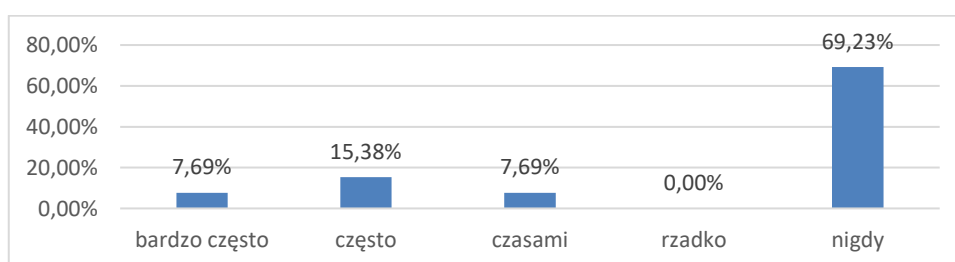
Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

69,23% sprzedawców przyznaje, że w ich opinii nie zdarzają się sytuacje, gdzie zostaje złamane prawo o zakazie jazdy samochodem po wypiciu alkoholu. Natomiast 23,08% ekspedientów uważa, że takie sytuacje zdarzają się czasami, a 7,69% osób wybrało odpowiedź „rzadko”.

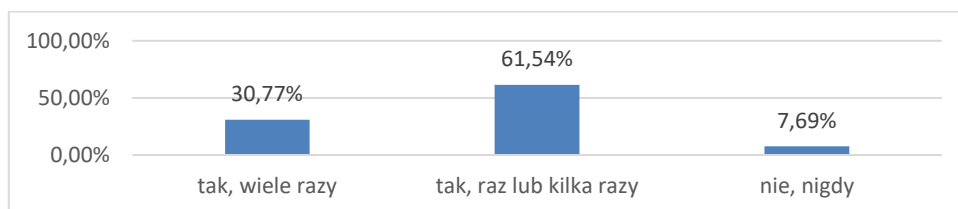
Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i gminie?

Respondenci oceniali również, czy zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Gminie Krzęcin. W opinii 69,23% ankietowanych alkohol nie jest sprzedawany osobom nietrzeźwym na terenie gminy, a po 7,69% wybrało odpowiedzi: „czasami” lub „bardzo często”. Pozostałe 15,38% osób twierdzi, że takie sytuacje zdarzają się często.

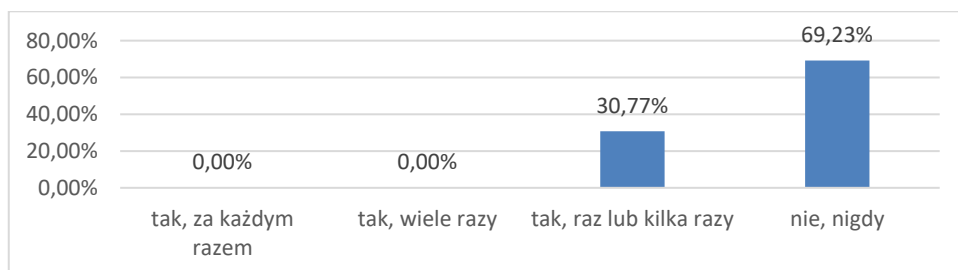
Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i miejscowości?

Dodatkowo 61,54% osób przyznało, że raz lub kilka razy zdarzały się sytuacje, gdzie osoba nietrzeźwa chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Następnie 30,77% badanych osób spotkało się z taką sytuacją wiele razy, a pozostałe 7,69% ankietowanych twierdzi, że nigdy takie sytuacje nie miały miejsca.

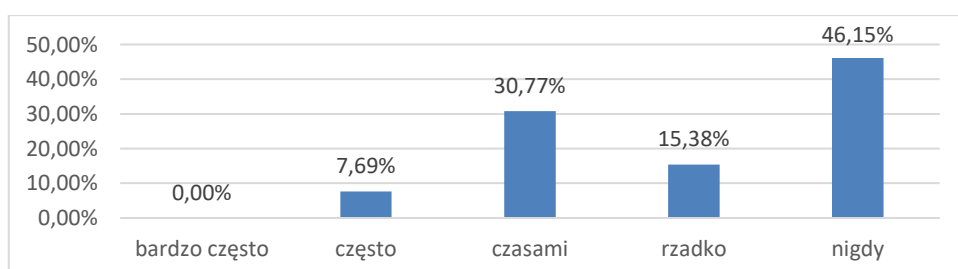
Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

69,23% respondentów twierdzi, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobie nietrzeźwej, a 30,77% badanych sprzedawców odpowiedziało, iż taka sytuacja zdarzyła się raz lub kilka razy.

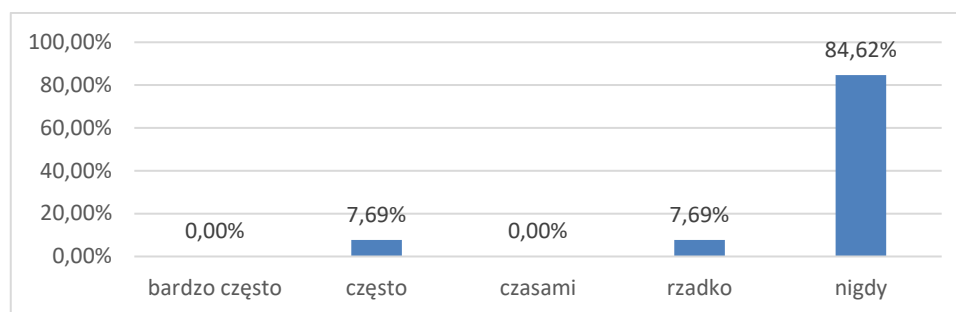
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

Na pytanie, jak często zdarzają się okoliczności, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży, 30,77% osób odpowiedziało, że takie sytuacje zdarzają się czasami, często (7,69%) lub rzadko (15,38%). Pozostali badani wybrali odpowiedź „nigdy” (46,15%).

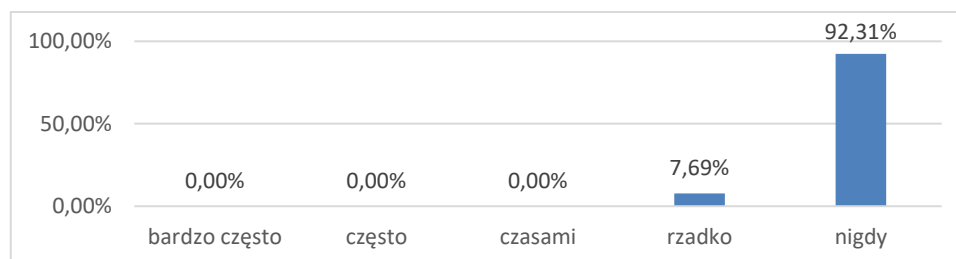
Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i miejscowości?

Dodatkowo 84,62% respondentów przyznało, że nigdy nie zdarzyło im się wzywać policji z powodu zakłócania porządku przez osoby pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży lub w jego pobliżu, a po 7,69% osób twierdzi, iż takie sytuacje zdarzają się rzadko lub często.

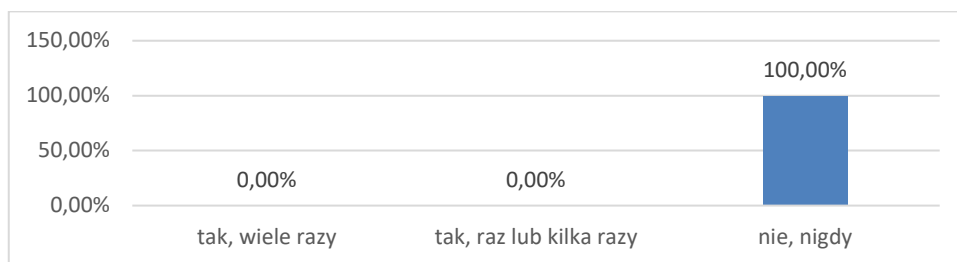
Jak często zdarza się Panu/i wzywać Policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

Następnie ankietowani zostali zapytani o sprzedaż papierosów osobom niepełnoletnim na terenie gminy. 92,31% respondentów przyznało, że w ich opinii takie sytuacje nie mają miejsca, 7,69% uważa, że takie sytuacje zdarzają się, ale rzadko.

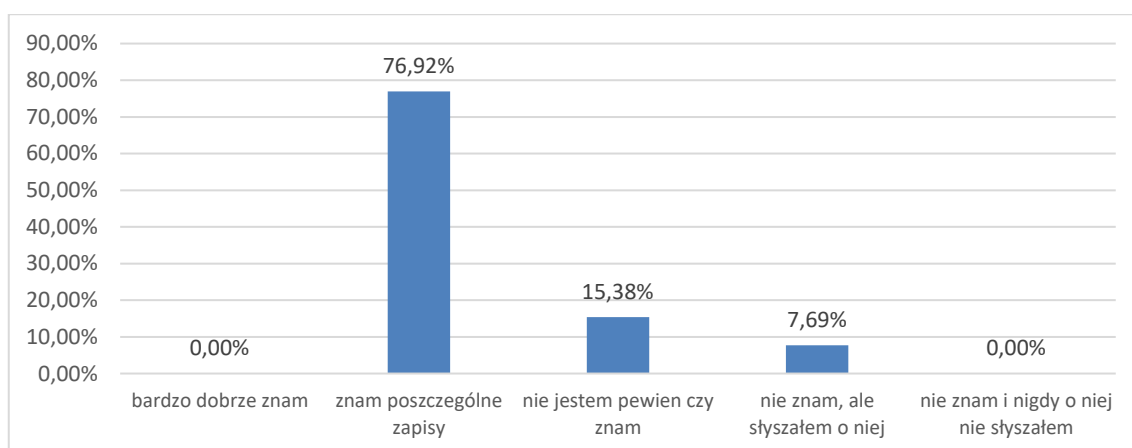
Proszę ocenić jak często zdarza się, że osobom niepełnoletnim sprzedawane są papierosy w Pana/i gminie?

Kolejno 100,00% ankietowanych przyznało również, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedawać osobom niepełnoletnim papierosów w punkcie, w którym pracują.

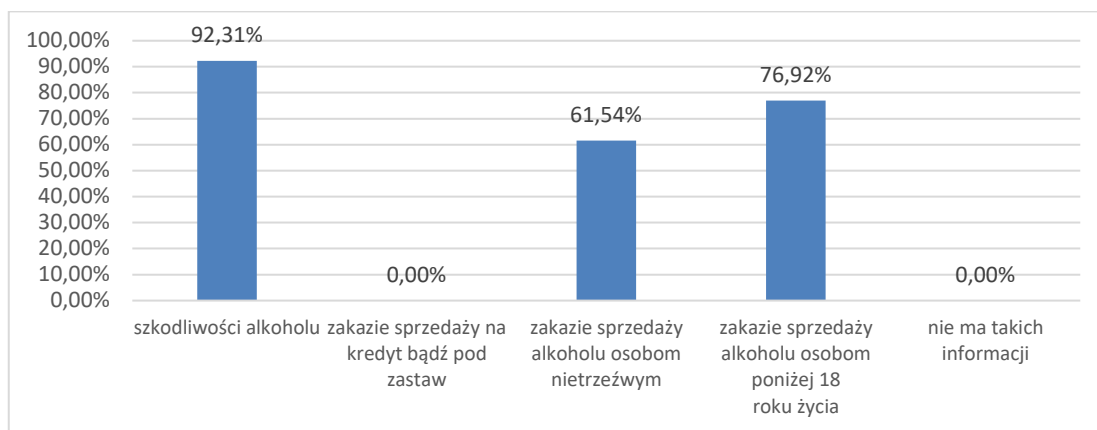
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej?

Następnie sprzedawcy zostali poproszeni o przyznanie, czy znają ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 76,92% osób przyznaje, że zna poszczególne zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości. 15,38% osób twierdzi, że nie są pewne, czy ją znają, a 7,00% badanych nie zna ustawy, ale słyszało o niej.

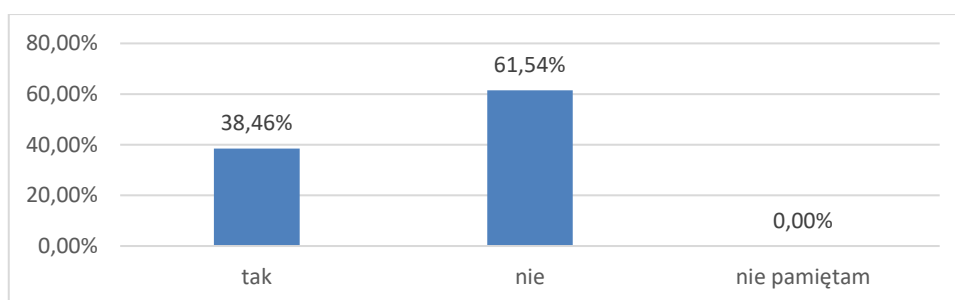
Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 poz. 1119).

Dodatkowo sprzedawcy przyznają, że najczęściej w obsługiwanym przez nich punkcie widnieją takie informacje jak: o szkodliwości alkoholu (92,31%), zakaz sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia (76,92%), a także zakaz sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym (61,54%). Natomiast w żadnym z ankietowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych, jak przyznają sprzedawcy nie widnieje informacja o zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw.

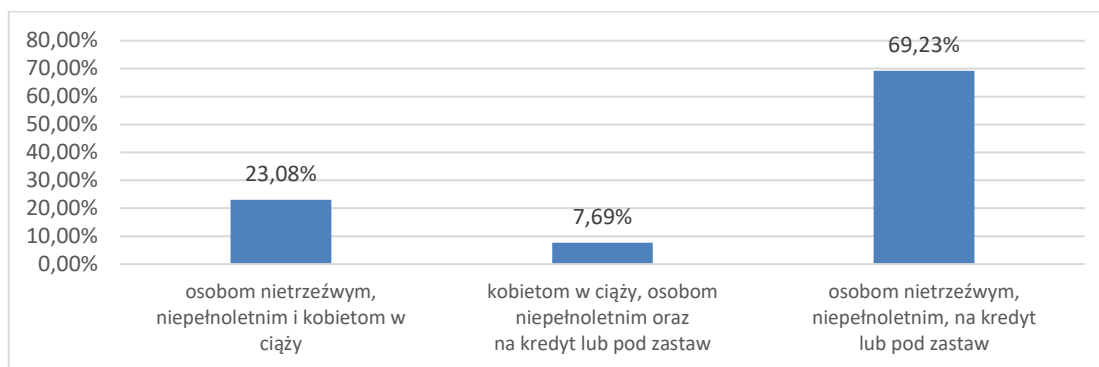
Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat. (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Ponadto 61,54% sprzedawców przyznało, że nie uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży. Natomiast 38,46% ankietowanych twierdzi odwrotnie.

Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Na koniec respondenci zostali poproszeni o ustosunkowanie się do pewnych stwierdzeń dotyczących ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz tego komu zabrania się sprzedaży alkoholu. 69,23% osób odpowiedziało poprawnie na pytanie, wskazując: „**osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim, na kredyt lub pod zastaw**”. Natomiast pozostali respondenci odpowiedzieli błędnie, wybierając odpowiedzi: „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży” (23,08%) oraz „kobietom w ciąży, osobom nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw” (7,69%).

Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozpoznanie – ankieta dot. uzależnień behawioralnych

Wobec faktu, iż Diagnoza przeprowadzona w Gminie Krzęcin nie uwzględniała rozpoznania w zakresie uzależnień behawioralnych (była realizowana przez wprowadzeniem zmian do ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałania alkoholizmowi), zdecydowano się na przeprowadzenie ankiet, między innymi wśród pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, czy nauczycieli szkół z terenu Gminy. Pracownicy GOPS, a także nauczyciele, najlepiej znają problemy społeczne z jakimi mierzy się społeczność lokalna, w tym młodzież, stąd rozwiązanie to uznane zostało za zasadne i miarodajne.

W ocenie badanych osób na terenie Gminy można spotkać się z następującymi rodzajami uzależnień behawioralnych:

- Gry komputerowe i na telefon;
- Portale społecznościowe – lęk przed utratą informacji, potrzeba kontroli i stałego monitorowania zdarzeń na portalach.

Problemy te mają wielopłaszczyznowy wpływ na dysfunkcję rodziny, przede wszystkim poprzez problemy finansowe, jak również zaburzenia więzi emocjonalnych (ich rozluźnienie), zaburzenia komunikacji werbalnej, agresję, wyalienowanie, zaburzenia w postrzegania świata realnego i wirtualnego, jak również zachowania nieadekwatne do wieku i roli społecznej.

W przypadku powstania problemu o charakterze uzależnienia behawioralnego, mieszkańcy Gminy mogą zwrócić się o pomoc do GOPS – Punkt Konsultacyjny bądź do

placówek ochrony zdrowia, jak również placówek oświatowych – psycholog lub pedagog szkolny.

W ocenie ankietowanych osób, Gmina podejmuje odpowiednie działania, mające na celu ograniczenie uzależnień behawioralnych. Organizowane są imprezy okolicznościowe, turnieje, wyjazdy, konkursy, zajęcia pozaszkolne podczas wakacji/ferii.

Celem zapobiegania uzależnieniom behawioralnym, wskazane było by podjęcie działań w zakresie:

- edukacji rodziców i osób dorosłych – w formie kampanii;
- organizacja zajęć pozalekcyjnych promujących aktywne spędzanie czasu wolnego.

Szkolenia pracowników oraz edukacja mieszkańców na temat zagrożeń zawsze są elementem ważnym w profilaktyce. W ocenie ankietowanych osób, wiedza pracowników instytucji pomocowych funkcjonujących na terenie Gminy jest wystarczająca, jednakże szkolenia pomagają w przełamywaniu schematów działania i z tego powodu ważne jest, by odbywały się cyklicznie. Mieszkańcy poszukują informacji najczęściej w sytuacji, gdy uzależnienie jest już silnie widoczne i wpływa na dezorganizację życia rodzinnego, szkolnego lub zawodowego. Ze względu na fakt, że najbardziej zagrożoną grupą społeczną są dzieci i młodzież, która dodatkowo w wyniku nauczania zdalnego, w znacznej mierze „przeniosła” swoje życie do rzeczywistości wirtualnej wskazanym byłoby podjęcie działań edukacyjnych wobec rodziców. Szkolenia i zajęcia takie, w szczególności powinny dotyczyć objawów i skutków uzależnień behawioralnych dzieci i młodzieży oraz edukacji w zakresie organizowania życia rodzinnego w taki sposób, aby dać przykłady alternatywnego spędzania czasu wolnego, rozładowywania napięć oraz budowania relacji.

Wnioski i rekomendacje”

Wobec problemów uzależnień, jakie były przedmiotem Diagnozy, wystosowano następujące wnioski oraz rekomendacje.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego, narkotykowego, palenia papierosów, przemocy w rodzinie, problemu ubóstwa, a także problemów osób starszych, niepełnosprawnych oraz ubogich wśród **mieszkańców** Gminy Krzęcin powinny polegać na:

- Rozwoju pracy socjalnej na rzecz mieszkańców, którzy są zagrożeni uzależnieniem od alkoholu oraz wdrażanie najnowszych sposobów pomocy tym osobom.

- Ankietowani mieszkańcy (łącznie 55,26%) deklarują, że ich **spożywanie alkoholu** w ciągu dnia, w którym go piją, przekracza standardową porcję alkoholu.³ Jak najszybciej należy zacząć zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia od alkoholu. Rekomenduje się tworzenie kampanii, które będą miały na celu informowanie mieszkańców, o tym jakie mogą być konsekwencje spożywania dużej ilości alkoholu. Warto zaproponować mieszkańcom, przychodzącym do Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, czy też innych instytucji, by wypełnili **test autodiagnozy**.
- W przypadku **prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu**, w sumie 6,58% mieszkańców przyznało, że kiedykolwiek taka sytuacja im się zdarzyła, a łącznie 41,00% badanych, było kiedykolwiek świadkami sytuacji, gdy ktoś prowadził samochód pod wpływem alkoholu. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz społeczności lokalnej. By uniknąć takich zdarzeń na terenie gminy rekomenduje się, aby Policja prowadziła szeroko zakrojone akcje prewencyjne, które będą związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu.
- Dodatkowo, warto rozpocząć cykl szkoleń eksperckich skierowanych do kierowców z zakresu bezpiecznej jazdy oraz organizować kampanie informacyjne dla mieszkańców w celu uświadomienia im o konsekwencjach związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju akcje plakatowe, konkursy, czy też akcje ulotkowe na terenie gminy.
- Łącznie 8,00% mieszkańców Gminy Krzęcin przyznało, że zażywało kiedykolwiek **narkotyki i substancje psychoaktywne**. Jest to mały procent w stosunku do pozostałej liczby mieszkańców, natomiast rekomenduje się prowadzenie warsztatów w organizacjach pomocowych dotyczących profilaktyki na temat uzależnień od narkotyków i substancji psychoaktywnych.
- Rekomenduje się również szkolenia dla kadr – pracowników socjalnych, nauczycieli, itp. w zakresie pracy z osobami zażywającymi narkotyki w sposób okazjonalny lub szkodliwy, a także inwestycje w sprzęt i materiały, które będą podnosić ich umiejętności.
- Mieszkańcy przyznają, że najczęściej na temat alkoholu i substancji psychoaktywnych

³ Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5%, w ok. 100ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30ml wódki o mocy 40%, a picie o niskim poziomie ryzyka zakłada wypijanie 1-2 porcji w ciągu dnia. (Źródło: Wikipedia).

znajdują informacje w **Internecie i telewizji** (42,00%). Warto zwrócić na to uwagę i dostosować się do współczesnego życia mieszkańców – udostępniać kampanie na stronach internetowych bądź społecznościowych, a także działać w lokalnej telewizji.

- Rekomenduje się kontynuowanie działań mających na celu wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, czy też narkomanią.
- Przedstawiciele *podmiotów biorących udział* w procedurze „Niebieskiej Karty” mogą skorzystać z plakatu, który jest udostępniony na stronie www.niebieskalinia.pl. Plakat, może pomóc również osobom, które są dotknięte problemem przemocy.
- Rekomenduje się organizowanie lokalnych kampanii społecznych, by przekazywać wiedzę osobom, które nigdy nie były ofiarami przemocy, aby mogły również mieć wiedzę na temat mechanizmów przemocy oraz były uświadomione o jej szkodliwości.
- Mieszkańcy powinni mieć dostęp do informacji na temat tego, z jakiej formy pomocy mogą skorzystać w przypadku uzależnień (nie tylko ich samych, ale też rodziny i bliskich).
- Rekomenduje się również przeprowadzenie warsztatów z różnych form samoobrony dla ofiar przemocy, zaś dla sprawców, należy zorganizować warsztaty z zachowań asertywnych oraz z poprawnej komunikacji, w celu nauczania ich kontroli nad własnym zachowaniem.
- W Gminie Krzęcin łącznie 86,00% badanych dorosłych mieszkańców przyznało, że zna rodziny, które są dotknięte ubóstwem. Rekomenduje się stworzenie form **pomocy dla osób ubogich**: zasiłki i świadczenia, zbiórki pieniędzy, ubrań, żywności.
- Także warto zaangażować szkołę oraz kadrę pedagogiczną w celu identyfikacji problemów finansowych w rodzinach uczniów oraz pomoc tym osobom (darmowe podręczniki, wyprawki szkolne, stypendia).
- Organizowanie staży/praktyk zawodowych dla dorosłych, w celu podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, a także szkoleń z zakresu kompetencji kluczowych. Osoby, które mają mniejsze zasoby finansowe powinny mieć możliwość uzyskania dofinansowania przejazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pracy, stażu lub praktyk zawodowych.

- Poszerzenie oferty programów pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, starszych, niepełnosprawnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz stworzenie miejsc wsparcia i poradnictwa dla tych grup.
- Badani dorośli mieszkańcy uważają, że największymi problemami z jakimi borykają się **osoby starsze** to: samotność (78,00%), choroby (58,00%), brak opieki ze strony rodziny (48,00%) oraz niedostosowanie społeczne (28,00%). Rekomenduje się zwiększenie materialnej pomocy dla osób starszych oraz upowszechnienie wolontariatu – przygotowywanie wolontariuszy i zapewnianie im możliwości pracy w zakresie świadczenia pomocy osobom starszym, bezdomnym i zagrożonym ubóstwem.
- Zaleca się także zapewnianie osobom starszym, niepełnosprawnym i innym zagrożonym wykluczeniem społecznym, form aktywnego spędzania czasu oraz włączania tychże osób w życie zawodowe i publiczne.
- Zaleca się przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych poprzez organizowanie akcji, kampanii mających na celu stworzenie pozytywnego obrazu późniejszej fazy życia, odejście od stereotypu stary = chory, a także rozwój świadomości społecznej na temat potencjału osób starszych.
- Rekomenduje się stworzenie kampanii społecznej potępiającej różnego rodzaju dyskryminację, a jednocześnie propagującej tolerancję, empatię oraz aktywną pomoc ofiarom wykluczenia.
- W przypadku **sprzedawców** rekomenduje się przeprowadzenie szkolenia terenowego wśród sprzedawców Gminy Krzęcin. 61,54% ankietowanych sprzedawców przyznało, że nigdy nie uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.
- Łącznie 30,77% ankietowanych sprzedawców uważa, że według **Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi**, osobami, którym zabrania się sprzedaży alkoholu są między innymi kobiety w ciąży. Jest to błędna odpowiedź, zatem rekomenduje się nakłanianie sprzedawców do czynnego uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez gminę oraz rekomendowana jest kontrola punktów sprzedaży po zorganizowanym szkoleniu.
- **30,77% ankietowanych sprzedawców przyznało, że sprzedali raz lub kilka razy alkohol osobie nietrzeźwej.** Rekomenduje się przeprowadzenie badania w postaci tajemniczego klienta w sklepach, w których jest sprzedawany alkohol na terenie gminy,

by skontrolować, w których punktach obsługi istnieje taki problem.

- **Dodatkowo łącznie 92,31% ankietowanych sprzedawców przyznaje, że nie zawsze pyta o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni.** Sprzedawcy powinni robić to za **każdym razem** więc tutaj również kontrola tajemniczego klienta mogłaby pomóc w określeniu, w którym punkcie sprzedaży występuje powyższy problem oraz, który ze sklepów powinno się częściej kontrolować.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego, narkotykowego, palenia papierosów, przemocy w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej wśród **młodych mieszkańców (uczniów)** Gminy Krzęcin powinny polegać na:

- Dalszym podejmowaniu działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne. Uczniowie i uczennice zapytani o to, do kogo zwróciliby się mając problem związany z uzależnieniami, między innymi wymienili nauczycieli, wychowawców klas, psychologów szkolnych. Realizując programy profilaktyczne kształtuje się kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków czy też przemocy.
- Zachowania ryzykowne są podejmowane przez młodzież często poza szkołą, gdzie nie daje to placówce możliwości wpływu na młodych ludzi – stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań. Rekomenduje się, aby rodzice również byli szkoleni w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu, czy też narkotyków wśród dzieci i młodzieży. Warto organizować pogadanki w szkołach dla opiekunów, gdzie będzie poruszana tematyka zachowań ryzykowanych wśród uczniów.
- Rekomenduje się rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Uczniowie powinni korzystać z warsztatów psychologicznych, które mogłyby polegać m.in. na praktycznych ćwiczeniach pracy nad swoją samooceną i bardzo ważną w tym wieku – asertywnością.
- Poleca się zapewnienie warsztatów dla nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach.
- Rekomenduje się prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na

celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

- W Gminie Krzęcin, uczniowie, którzy przyznali, że **spożywali kiedykolwiek alkohol** wskazali, że, po raz pierwszy spróbowali go we wczesnym wieku 8-10 lat (20,00% chłopców, 66,67% dziewczynek) oraz w wieku 11-13 lat (50,00% chłopców, 8,33% dziewczynek). Zachęca się zatem wprowadzenie Programów Rekomendowanych w szkołach. Programy te są rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) oraz mają na celu m.in. opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży. Na stronie www.programyrekomendowane.pl, są udostępnione wszelkie informacje i rodzaje programów. Dzięki nim można dostosować program do konkretnej grupy odbiorców (np. wieku dzieci).
- Uczniowie szkół oceniają również, że **zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe** (15,52% chłopców, 11,94% dziewczynek). Jest to sygnał dla Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być kładziony również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów.
- Rekomenduje się zaszczepienie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez organizowanie konkursów sportowych, obozów sportowych oraz ciekawych zajęć WF. Dodatkowo, poleca się rozmieszczenie w szkołach plakatów o tematyce zdrowego stylu życia i korzyści z nim związanych.
- Rekomenduje się obserwacje młodzieży w szkole, w celu zidentyfikowania problemu **zażywania substancji psychoaktywnych**. Pomimo, że do zażywania narkotyków i dopalaczy przyznało się jedynie dwóch chłopców (3,45%) oraz jedna dziewczynka (1,49%) poleca się organizowanie warsztatów dla kadry pracowniczej szkoły – przede wszystkim na temat tego, jak wykrywać objawy stosowania substancji psychoaktywnych. W tym celu, warto zajrzeć na stronę Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomani, gdzie możemy znaleźć przykłady objawów, które mogą wskazywać na odurzenie narkotykowe wśród dzieci i młodzieży.
- 43,10% chłopców oraz 29,85% dziewczynek, przyznaje, że doświadczyło kiedykolwiek **przemocy** ze strony innych osób. Najczęściej osoby, które stosowały przemoc wobec

młodych mieszkańców gminy to **koledzy ze szkoły** (48,00% chłopców, 30,00% dziewczynek). Rekomenduje się dostarczenie uczniom informacji, dotyczących tego, gdzie mogą szukać pomocy, gdy doświadczą przemocy oraz zaangażowanie nauczycieli, pedagogów i wychowawców klas by organizowali warsztaty profilaktyczne dotyczące przemocy rówieśniczej w szkole.

- Rekomenduje się skorzystanie z kwestionariusza **oceny ryzyka występowania przemocy** wobec dziecka oraz propozycja algorytmu postępowania w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie wobec dziecka. Powinno się go rozpowszechnić wśród pracowników oświaty oraz tych, którzy pracują bezpośrednio z dziećmi.
- Uczniowie, często w ankiecie wymieniają, że atrakcyjną formą działań profilaktycznych byłyby dla nich **zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą** (18,97% chłopców, 31,34% dziewczynek). Takie spotkania mają na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje psychiczne oraz fizyczne, a także jakie konsekwencje niosą za sobą uzależnienia np. od narkotyków i alkoholu. Młodzi respondenci wskazywali również na **pogadanki z wychowawcą** (50,00% chłopców, 37,31% dziewczynek) warto zatem zwrócić na ten fakt uwagę, i zaangażować wychowawców klas w prowadzenie lekcji profilaktycznych.

ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program, zgodnie z ust. 2a, jaki został dodany do art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, opracowany został na okres 4 lat. Program zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Krzęcin, w szczególności:

- osoby uzależnione (przede wszystkim od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ale również borykające się z innymi typami uzależnień, zwłaszcza uzależnień behawioralnych);
- członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień (ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży);
- najbliższe otoczenie osób uzależnionych.

ROZDZIAŁ III – REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY)

Jak zostało to już wskazane, realizatorem niniejszego Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie . Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu następujące podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Punkt Konsultacyjny,
4. Placówki oświatowe – szkoła (podstawowa) z terenu Gminy
5. Gminna Biblioteka Publiczna,
6. Gminne Centrum Kultury,
7. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki.
8. Policja – Komenda Powiatowa Policji w Choszczynie.

ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, Gminny Program „*stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia*”. Opracowane Cele niniejszego Programu, jak również Zadania (określone w następnym Rozdziale), są zatem zgodne z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2025,

jak również Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzęcin na lata 2016-2025.

Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu mają na celu m.in.:

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Gminy Krzęcin oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież, jak również odnośnie uzależnień behawioralnych;
5. Upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. Promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców gminy (bez środków uzależniających);
8. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wskazane powyżej cele, należy określić jako Cele Strategiczne Gminnego Programu.

ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi, w tym problemem przemocy (w tym wynagrodzenie zatrudnionych specjalistów, utrzymanie punktu) – kontynuacja działania.
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
3. Prowadzenie rozmów przez członków GKRPA, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
4. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, GOPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w celu zapewnienia kompleksowej opieki terapeutycznej w zakresie podstawowego programu leczenia uzależnień.
6. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
7. Refundowanie kosztów przejazdu osobom uzależnionym, które podejmują dobrowolne leczenie i udział w terapii indywidualnej lub grupowej w otwartych placówkach leczenia uzależnień.
8. Współdziałanie w organizowaniu lokalnych narad i konferencji przy udziale Policji, dyrektorów szkół, GOPS w zakresie diagnozowania i wdrażania systemu pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi.
9. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dyrektorami szkół, przedszkoli i Policją w rozpoznawaniu zjawisk patologicznych wśród młodzieży szkolnej pod kątem ujawniania zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy i innych środków uzależniających.
10. Udzielanie osobom zainteresowanym i ich rodzinom aktualnych informacji na temat dostępnych placówek pomocy oraz instytucji, które są włączone w systemowe wspieranie rodzin uwikłanych w problemy alkoholowe. Informowanie mieszkańców Gminy o możliwości skorzystania z wsparcia dla osób uzależnionych jak

i współuzależnionych członków rodziny poprzez informacje na stronie internetowej Gminy Krzęcin oraz tablicy informacyjnej.

Zadanie 2

**Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,
pomocy psychospołecznej i prawnej,
a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej.
2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.).
3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań.
5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych.
6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (przewodniki, ulotki, plakaty, broszury, czasopisma, książki, kampanie lokalne, gadżety itp.).
11. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników ośrodka pomocy społecznej, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy (umowy zlecenia dla trenerów szkolących, faktury za szkolenia, w tym dojazd i poczęstunek).

Zadanie 3

**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej
w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, jak
również przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym,
w szczególności dla dzieci i młodzieży,
w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania
dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach
opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.**

1. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych, autorskich programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
2. Finansowanie zajęć profilaktycznych w świetlicach wiejskich dla dzieci i młodzieży, w tym m.in. wynagrodzenie opiekuna, zakup materiałów, artykułów biurowych, papierniczych, gier, sprzętu sportowego, żywienia).
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja, w szczególności dotyczących pijanych kierowców, kobiet w ciąży spożywających alkohol, przemocy w rodzinie, dopalaczy.
4. Organizowanie i finansowanie spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.
5. Organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży (w tym zajęcia w kompleksie boisk sportowych ORLIK), tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do spędzania czasu wolnego (np. wyjazdy, zabawy, koła zainteresowań, kluby).
6. Wspieranie i finansowanie sołeckich przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu.
7. Organizowanie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników.
8. Organizowanie i finansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej
zgodnie z wytycznymi NPZ.
9. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie Gminy.

Zadanie 4

**Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych,
służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.**

1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem

alkoholowym. 2. Współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym. 3. Kontynuowanie współpracy z Policją w zakresie kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez placówki korzystające z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi na terenie gminy. 4. Współpraca z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą w szkołach. 5. Współpraca z lokalnymi (i nie tylko) jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie wsparcia finansowego m.in. Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych realizujących w programie szkoleniowym elementy profilaktyki trzeźwości i wiedzy z dziedziny pomocy osobom będącym w stanie zagrożenia życia lub zdrowia. 6. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień. 7. Dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowanych przez stowarzyszenia. 8. Współfinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych realizowanych przez kluby sportowe z tereny Gminy z mające na celu profilaktykę. 9. Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu. 10. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.	<u>Zadanie 5</u> Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. 1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi. 2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i
---	--

podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ VI – PRZEWIDYWANE REZULTATY

Przewidywane efekty działań podjętych w ramach realizacji niniejszego Programu obejmują przede wszystkim:

- stały spadek liczby osób dotkniętych uzależnieniami;
- łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu;
- rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny;
- wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków uzależnień
 - w szczególności co do wpływu na zdrowie oraz rodzinę (relacje);
- wzrost aktywności instytucji pomocowych, powiązany z wzrostem zaufania do tychże instytucji;
- powszechna wiedza sprzedawców alkoholu na temat ich odpowiedzialności oraz podstawowych regulacji prawnych dot. sprzedaży alkoholu.

Prognozowane zmiany Gmina osiągnie poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ VII – FINANSOWANIE ZADAŃ

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie będą środki finansowe budżetu Gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację programu.

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki” na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania, Gmina może uwzględnić w budżecie dodatkowe środki własne, w związku z realizacją zadań wynikających z niniejszego Programu.

Wydatki programu ujmowane są w budżecie Gminy Krzęcin w rozdziale 85153 oraz 85154.

ROZDZIAŁ VIII –GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W KRZĘCINIE

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. inicjowanie działań zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu od alkoholu osób zgłoszonych jako nadużywające alkoholu,
2. podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:
 - udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia,
 - motywowanie do podjęcia terapii odwykowej,
 - udzielanie informacji o działających grupach wsparcia, klubach i stowarzyszeniach abstynenckich,
3. kontrolowanie przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
4. propagowanie i popularyzowanie wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
5. współpraca z organizacjami, placówkami, instytucjami i osobami fizycznymi związanymi z problematyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
6. opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
7. udzielanie stosownego wsparcia i informacji ofiarom przemocy domowej o możliwości ich powstrzymania, a także prowadzenie do uruchomienia interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
8. udzielanie informacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i powiatu, które zajmują się profesjonalną i systemową pomocą dla osób i rodzin z problemem alkoholowym lub występowaniem przemocy domowej,
9. w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” i współpraca z zespołem interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej mająca na celu prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

1. Osobom powołanym w skład GKRPA w Krzesinie przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości:
 - 50% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia miesięcznie – Przewodniczący;
 - 10% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia miesięcznie – pozostali Członkowie Komisji.
3. Kwoty określone w pkt. 2 są kwotami brutto, od których będzie odprowadzana zaliczka na podatek dochodowy oraz składka zdrowotna.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2, przysługuje za udokumentowany podpisem na liście obecności udział w posiedzeniu Komisji. Zatwierdzona przez Przewodniczącego Komisji (a w przypadku jego nieobecności – przez Sekretarza), lista obecności stanowi załącznik do protokołu z posiedzenia Komisji.
5. Członkom Komisji przysługuje również zwrot kosztów podróży wynikających z realizacji zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi m.in. wyjazdy na szkolenia, narady, konferencje, kontrole punktów sprzedaży, według zasad obowiązujących przy rozliczeniach podróży służbowych pracowników na terenie kraju.

ROZDZIAŁ IX – MONITORING I EWALUACJA

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania niniejszego Programu na terenie Gminy, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2c ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Wójt Gminy Krzęcin sporządza, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu, i przesyła ją do tegoż Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Realizatorem niniejszego Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wobec tego, podstawowym dokumentem w procesie monitoringu, stanowiącym również podstawę do wypełnienia przez Wójta ww. ankiety, będą raporty realizacji zadań opracowywane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Raporty będą sporządzane w cyklach rocznych, każdorazowo do końca lutego roku następującego po ostatnim roku sprawozdawczym, którego dany raport dotyczy. Raporty te będą opracowywane w oparciu o sprawozdania (raporty cząstkowe) jednostek organizacyjnych Gminy z realizacji wyznaczonych dla nich zadań oraz wszelkie dane uzyskane od podmiotów publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w politykę społeczną, w tym w szczególności przeciwdziałanie uzależnieniom. Raporty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Kierownik OPS (bądź upoważniony pracownik Ośrodka) przedstawia Wójtowi Gminy Krzęcin w formie informacji o stanie wdrażania Programu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Wójt Gminy Krzęcin sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

ROZDZIAŁ X – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.04.2022 r. do dnia 31.12.2025 r.
2. Działalność GKRPA jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu.
3. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Wójt Gminy Krzęcin.
4. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych).